

S P R A W O Z D A N I E
z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków
finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego
przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niewidomym
i Niedowidzącym „NADZIEJA”
Radom ul. Struga 88 w 2013 roku

Spis treści

I.	Wstęp	2
II.	Liczba uczestników, wraz z podaniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, uczestniczących w zajęciach w 2013 r.	3
III.	Formy i metody rehabilitacji realizowane w 2013r. w Warsztacie.....	4
IV.	Etapy działań rewalidacyjnych realizowanych w Warsztacie.....	9
V.	Współpraca z rodzicami i opiekunami rodziców.....	11
VI.	Opieka medyczna w Warsztacie.....	12
VII.	Frekwencja uczestników na zajęciach w poszczególnych miesiącach 2013 r.....	13
VIII.	Działania rehabilitacyjne pracowni terapeutycznych Warsztatu, występy artystyczne, kulturalne uczestników, imprezy rekreacyjne w 2013 r.	15
IX.	Rewalidacja psychologiczna.....	32
X.	Rehabilitacja ruchowa.....	34
XI.	Liczba uczestników którzy poczynili postępy w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej	36
XII.	Rozliczenie funduszu – własnego i sponsorskiego.....	40
XIII.	Rozliczenie Środków finansowych za rok 2013	44
XIV.	Zakończenie.....	45

I Wstęp

„ Pracuj tylko radość przyjdzie sama”

/ J.W. Goethe /

Warsztat Terapii Zajęciowej, funkcjonujący przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niewidomym i Niedowidzącym „NADZIEJA” powołany na mocy Umowy nr 1/WTZ/1995 zawartej z Wojewódzkim Ośrodkiem do Spraw Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Radomiu działa od 16.11.1995 r., czyli rok 2013 był osiemnastym rokiem pracy Warsztatu.

Warsztat swoje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2013 roku realizował w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 Nr 127, poz.721),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 Nr 63, poz. 587).

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie nabycia przez nich umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Wiele dokumentów o zasięgu międzynarodowym, opracowanych przez wyspecjalizowane agendy Rady Europy, Organizację Narodów Zjednoczonych, Międzynarodową Organizację Pracy i Światową Organizację Zdrowia, uznaje rehabilitację za najlepszą formę pomocy ludziom niepełnosprawnym.

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej, ale także zawodowej w Polsce zalicza się uczestnictwo osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej, to tutaj osoby niepełnosprawne poprzez pracę mogą uaktywnić się społecznie i zawodowo.

Należy podkreślić, iż praca oprócz funkcji ekonomicznej, spełnia też wiele innych – jest warunkiem, okazją lub sposobem realizacji wielu potrzeb pozaekonomicznych. Coraz częściej w przypadku choroby i niepełnosprawności dostrzega się znaczenie pracy jako elementu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Rehabilitacja społeczna, ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Również sama praca jest doskonałą formą rehabilitacji społecznej. Nie bez znaczenia jest też kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Rehabilitacja zawodowa, według definicji zawartej w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

W 2013 roku w naszym Warsztacie, realizowaliśmy zadania w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Jedną z form rehabilitacji jest właśnie terapia zajęciowa – leczenie pracą, działaniem, twórczością. Głównym celem terapii zajęciowej jest umożliwienie uczestnikom pełnego udziału

w normalnym życiu. Punktem wyjścia jest – założenie, że zajęcie się czymś sensownym poprawia psychiczną i fizyczną kondycję człowieka i ma fundamentalne znaczenie dla ułatwienia mu powrotu „do społeczeństwa”.

Terapia zajęciowa, to celowe organizowanie zajęć wytwórczych za pomocą prostych narzędzi i materiałów naturalnych (drewno, skóra, glina, wełna, sznurek, papier) w celu poprawy sprawności manualnej, zwiększenia zakresu ruchu, siły mięśni. Nie zawsze jednak musi powstać produkt, ważny jest proces aktywizacji uczestnika. Ogólnie terapia zajęciowa to leczenie i usprawnianie za pomocą określonych czynności, zajęć i pracy, które mogą mieć wartość kształcącą, wychowawczą, a także leczniczą. Inaczej jest to leczenie „poprzez pracę”.

Cel terapii zajęciowej w odniesieniu do poszczególnych osób jest zawsze określany indywidualnie. Jednak do najważniejszych z nich należy:

- Przekształcenie toru myślenia i zwrócenie uwagi na sprawy nie związane z niepełnosprawnością.
- Poprawa stanu fizycznego.
- Neutralizowanie odepiającego działania nudy i bezczynności.
- Zmniejszenie napięcia w stanach depresyjnych i lękowych
- Stworzenie poczucia własnej wartości oraz rozszerzenia kręgu zainteresowań
- Wzbogacenie życia emocjonalnego
- Zaktywizowanie osób nie posiadających zajęcia
- Umożliwienie szybciej i lżej przebiegającej akceptacji kalectwa

Działalnością naszego Warsztatu jest rewalidacja zmierzająca do usprawnienia następujących funkcji:

-fizycznych, w szczególności rozwijania sprawności ruchowej i manualnej,

-psychicznych, czyli zaradności w zakresie samoobsługi, wdrażania umiejętności i sprawności życia codziennego oraz umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, współżycia w grupie,

-społecznych, kształcenie w dostępnym zakresie wiadomości o otaczającym środowisku społecznym, przyrodniczym, kulturalnym, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych oraz korzystanie z narzędzi i urządzeń technicznych.

Rada Programowa Warsztatu dokonuje kwalifikacji indywidualnej w celu ustalenia programu postępowania z każdym uczestnikiem, biorąc pod uwagę jego zainteresowania i możliwości.

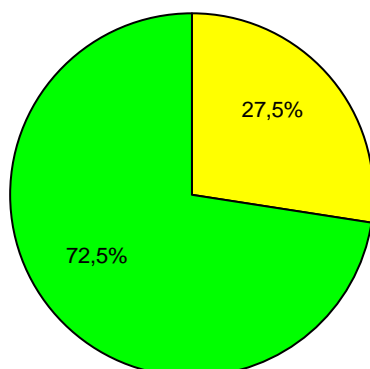
II. Liczba uczestników, wraz z podaniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, uczestniczących w zajęciach w 2013 roku.

Wśród naszych uczestników wyróżniamy różne rodzaje niepełnosprawności osoby niewidome i słabo widzące, osoby z niesprawnością fizyczną w tym z niepełnosprawnością motoryczną-uszkodzeniem narządu ruchu o podłożu neurologicznym, osoby z niepełnosprawnością psychiczną, osoby umysłowo upośledzone z niesprawnością intelektualną, osoby cierpiące na epilepsję i osoby z niepełnosprawnością sprzężoną.

Poniżej przedstawiamy liczbę osób wraz ze stopniem niepełnosprawności, które uczestniczyły w zajęciach warsztatu w roku 2013r.

Stopień niepełnosprawności

■ Umiarkow any ■ Znaczny

Stopień niepełnosprawności (liczba osób)

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	29
Umiarkow any	11

Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ według schorzenia wiodącego (liczba osób)

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Choroby psychiczne	15
Niepełnosprawność sprzężona	10
Choroby neurologiczne	4
Upośledzenie umysłowe	6
Inwalidztwo wzroku	5

W roku sprawozdawczym z Warsztatu wszyscy w/w uczestnicy kontynuowali zajęcia, nie został z zajęć zwolniony żaden uczestnik.

III. Formy i metody rehabilitacji realizowane w 2013r. w Warsztacie

Terapia prowadzona jest przy zastosowaniu odpowiednich metod pracy, form zajęć i sposobów ich realizacji zgodnych z głównymi zasadami pracy z osobami niepełnosprawnymi. Jako środek leczniczy terapia zajęciowa może oddziaływać ogólnie, tzn. na ogólną sprawność fizyczną i psychiczną jednostki lub miejscowo na zwiększenie sprawności i siły danej grupy mięśni. W obecnej koncepcji leczenia dąży się do tego, ażeby osoba dotknięta schorzeniem lub urazem nie pozostała przez dłuższy czas beczynna. Możliwie jak najwcześniej wprowadza się czynne zajęcia, stopniowo przechodzi do coraz intensywniejszych czynności i pracy aż do osiągnięcia pełnej sprawności fizycznej i ogólnej aktywności. Do celów terapii zajęciowej należy zaliczyć min.: odkrywanie i rozwijanie indywidualnych twórczych uzdolnień, talentów uczestnika, koncentracja na mocnych, pozytywnych jego stronach, nauka współżycia w grupie i środowisku, kształtowanie pozytywnych cech osobowości, umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, umożliwienie doświadczenia akceptacji, wyrażenie tych przeżyć które są trudne do przekazania werbalnie, umiejętność odreagowania negatywnych emocji i napięć, koncentracja na przedmiocie zajęć, odwrócenie uwagi od zmartwień, niepowodzeń, doświadczenie sukcesu, podniesienie poziomu samooceny, możliwość uzyskania pozytywnych wzmocnień. Aby cele te

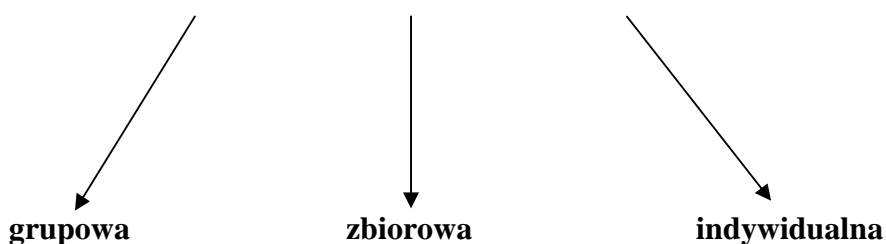
mogły zostać zrealizowane w naszej pracy terapeutycznej staramy się aby sukces zależał od własnego wysiłku uczestnika a jego aspiracje wzrastały realnie do możliwości, unikamy bezcelowego wykonywania prac wymagających dłuższego czasu i w rezultacie nie mających ani estetycznego ani praktycznego znaczenia, dążymy do tego aby odpowiednio dobrane zajęcia mogły wpływać na uczestnika uspokajająco i mobilizująco i proponowane formy terapii były dostosowane indywidualnie dla każdego uczestnika. Prowadzona przez nas terapia zajęciowa jest działaniem wielokierunkowym, opartym na wykorzystaniu tkwiącego w każdym uczestniku potencjału rozwojowego mającego źródło w naturalnych siłach organizmu. Zawiera ona wiele bogatych metod i form, które pozwalają uczestnikom rozwijać ich uzdolnienia, dając im szansę wyrażenia siebie w różnych formach aktywności.

Instruktorzy planując swoje zajęcia terapeutyczne, formułują cele terapeutyczne, dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestnika. Dokonują klasyfikacji podejmowanych czynności, ponieważ konstruuje plany zajęć, w których to określają rodzaje, metody, techniki oraz formy organizacji zajęć.

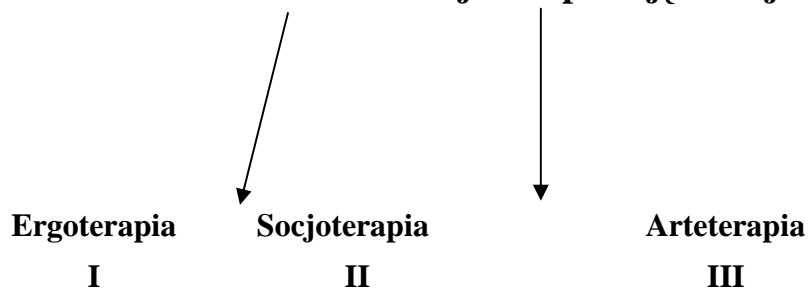
Występują w naszej placówce następujące **formy pracy** w procesie rehabilitacji :

- **grupowa** – polegająca na wykonywaniu zadań przez kilka osób. Grupy liczą pięć osób, są one tworzone celowo;
- **zbiorowa** – wszyscy uczestnicy wykonują jednocześnie tę samą pracę, chociaż pracują we właściwym dla nich tempie;
- **indywidualna** – uczestnicy wykonują zadania specjalnie dla nich przeznaczone, przygotowane przez terapeutów lub innych członków Rady Programowej Warsztatu.

Formy organizacji zajęć terapii zajęciowej

Rodzaje terapii zajęciowej

I Ergoterapia – terapia pracą, terapia poprzez zajęcia manualne

II Socjoterapia – terapia zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych, towarzyskich

III Arteterapia – terapia sztuką, kontakt bierny lub czynny ze sztuką i kulturą

Węższym pojęciem i podporządkowanym rodzajowi terapii jest **metoda**

Metoda :

- **w znaczeniu ogólnym** — sposób postępowania, świadomy i powtarzalny;
- **w węższym znaczeniu** — zespół celowych czynności i środków, w szczególności prowadzących do wykonania określonego zadania lub rozwiązania danego problemu.

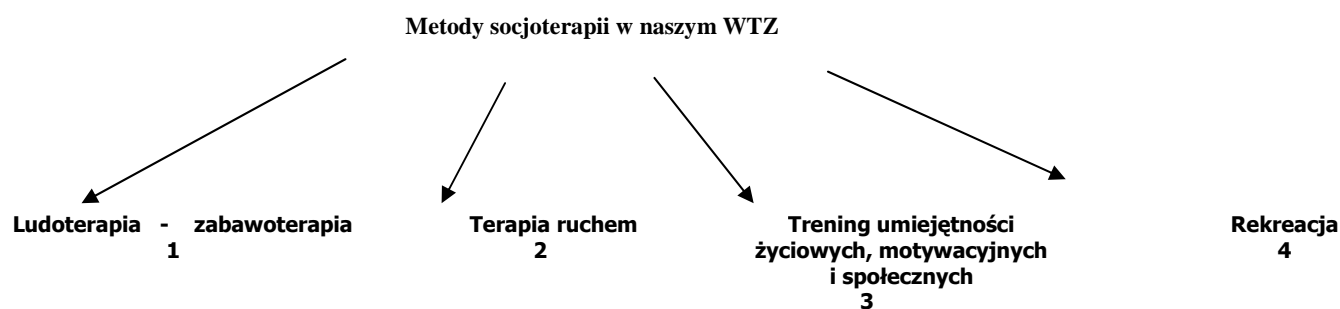
Metoda terapii zajęciowej – pojęcie węższe od rodzaju terapii – sposób postępowania świadomy i powtarzalny, prowadzący do osiągnięcia zamierzonego wyniku terapeutycznego.

Określone metody terapii zajęciowej zawierają się w konkretnym rodzaju terapii. Przedstawiają to następujące trzy schematy.

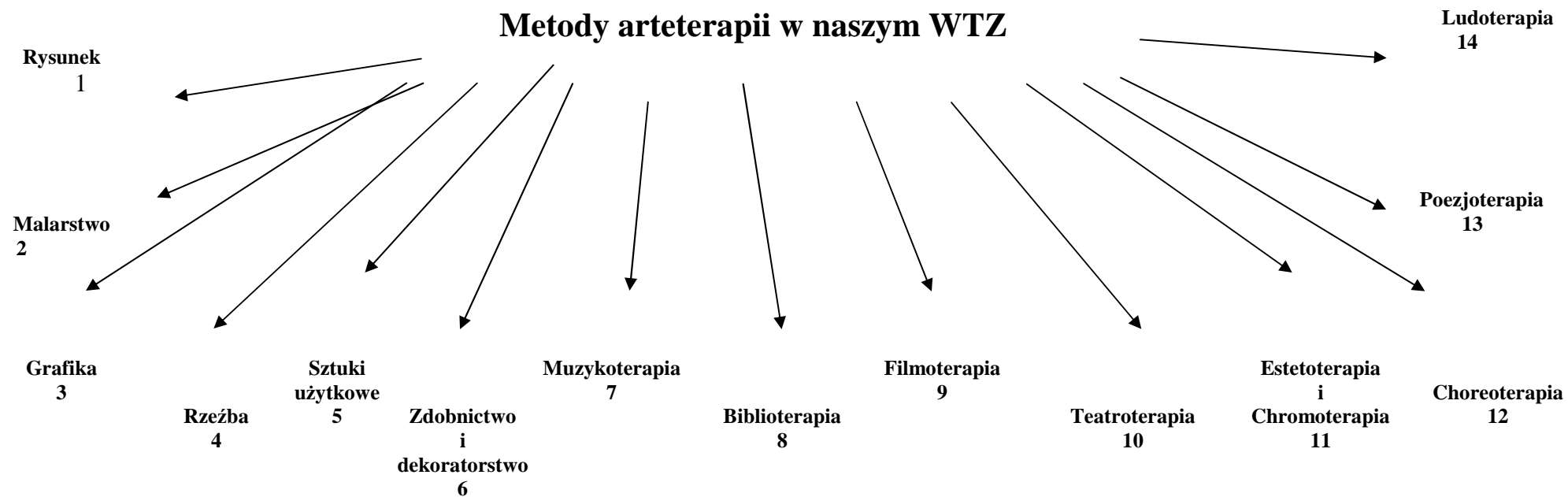
• **I. ERGOTERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ**

• **II. SOCJOTERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ**

III. ARTETERAPIA - RODZAJ TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Oprócz wyżej wymienionych metod terapii zajęciowej w naszym Warsztacie występują też:

- Wsparcie psychologiczne i psychoterapia
- Kinezyterapia
- Hipoterapia (w miarę możliwości finansowych Warsztatu)
- Hydroterapia
- Zajęcia rewalidacyjne
- Terapia przez kontakt z przyrodą: sylwoterapia, talasoterapia (w miarę możliwości), hortiterapia
- Zajęcia rekreacyjne
- Konkursy
- Spotkania religijne
- Przygotowanie do pracy

Metody pracy

1. Słowne.

- Dostarczenia wiadomości,
- Społecznego porozumiewania się na drodze umowy (pochwała, zakazy, upomnienia)
- Żywego słowa (recytacja, opowiadanie)
- Pogadanka,
- Rozmowa,
- Dyskusja,
- Opis,
- Instrukcje,
- Opowiadanie.

1. Praktyczne.

- Samodzielných doświadczeń,
- Zadań stawianých przez terapeutę
- Ćwiczeń,
- Realizacja zadań wytwórczych,
- Odtwarzania,

XI. Oglądowe.

- Pokazu i obserwacji,
- Przykładu,
- Bezpośredniego odbioru,

4. Objasniająco - poglądowe.

- Pokaz,
- Lektura,
- Audycje radiowe i telewizyjne,

5. Samodzielnego dochodzenia do wiedzy.

- Problemowa,
- Drama,
- Inscenizacja,
- Sytuacyjna,
- Symulacyjna,

6. Programowane.

- Z użyciem komputera i Internetu

7. Ośrodków pracy.

8. Trening umiejętności zachowań społecznych.

- Trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej,
- Trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej,
- Trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia,
- Trening zachowań rynkowych i ekonomicznych,
- Trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- Trening przygotowania do podjęcia pracy,

W procesie rehabilitacji ważny jest dobór odpowiednich środków dydaktycznych które pełnią następujące funkcje:

- służą bezpośredniemu poznawaniu przez uczestników określonych fragmentów rzeczywistości / funkcja poznawcza /
- są narzędziem do rozwijania zdolności poznawczych oraz stanowią istotne źródło do zdobywania przez uczestników wiadomości i umiejętności / funkcja kształcąca /
- ułatwiają utrwalanie przerobionego materiału i stopnia opanowania wiedzy /funkcja dydaktyczna /

Podział środków dydaktycznych stosowanych w Warsztacie w pracy terapeutycznej:

- Środki naturalne takie jak obrazy z otoczenia przyrodniczego, kulturowego, społecznego, które bezpośrednio przedstawiają rzeczywistość
- Środki techniczne, które pokazują rzeczywistość w sposób pośredni:
 - **wzrokowe:**
 - przeźrocza
 - film
 - rysunki
 - fotografie
 - ilustracje z folderów, czasopism
 - **słuchowe:**
 - nagrania magnetofonowe, płytowe
 - audycje radiowe
 - **wzrokowo słuchowe:**
 - programy telewizyjne
 - multimedialne programy komputerowe
 - **automatyzujące:**
 - programy telewizyjne
 -

IV Etapy działań rewalidacyjnych realizowanych w Warsztacie

Plan pracy naszego Warsztatu Terapii Zajęciowej uwzględnia następujące etapy rehabilitacji:

1.Etap diagnostyczno – przygotowawczy,

Umożliwia on adaptację uczestników do nowych warunków społecznych, pozwala poznać ich możliwości, postawy i zachowania w różnych sytuacjach. Na tym etapie preferuje się zajęcia grupowe integrujące uczestników oraz zajęcia manualne i ruchowe, wpływające na ogólną poprawę sprawności fizycznej. Wskazane jest również stosowanie muzykoterapii, choreoterapii socjoterapii i technik relaksacyjnych.

2.Terapia zajęciowa.

Podczas jej trwania uczestnicy wdrażani są do wykonywania określonych zadań, opanowują konkretne techniki pracy, poznają odpowiednie materiały i narzędzia oraz utrwalają nawyki związane z samoobsługą.

3.Rehabiliacja zawodowa i społeczna.

Etap ten osiągają najsprawniejsi uczestnicy warsztatu. Ergoterapia to podstawowa metoda pracy terapeutycznej, w trakcie jej trwania wykonują oni pracę, do której zostali przygotowani podczas wcześniejszych etapów oraz zdobywają możliwie maksymalną samodzielność i zaradność życiową, podejmują kształcenie związane z poszukiwaniem miejsc pracy.

Terapia zajęciowa włącza uczestników w takie działania, które mają aspekt ruchu, zabawy, treningu i pracy. Zadania realizowane są również poprzez rozwijanie zainteresowań indywidualnych i uzdolnień plastyczno – technicznych.

Wśród zajęć realizowanych w Warsztacie wyróżnia się:

1.Zajęcia przystosowujące do pracy w poszczególnych pracowniach takich jak: muzyczno – choreograficznej, maszynopisania i ko, nauki zawodu, plastycznej, komputerowej, tkactwa kroju i szycia, stolarskiej i samoobsługi.

2.Zajęcia rozwijające ekspresję twórczą o charakterze muzyczno – ruchowym, teatralnym, plastycznym,

3.Zajęcia ogólnorozwojowe.

4.Zajęcia rehabilitacji ruchowej, psychoterapii, dostosowane do różnego rodzaju zaburzeń i schorzeń.

Celem naszego działania jest jak najlepsze przygotowanie uczestników do różnych sytuacji życiowych i warunków społecznych.

Prowadzona terapia zajęciowa miała na celu:

- rozwijanie zainteresowań uczestników w różnych dziedzinach kultury, nauki, techniki, sztuki, wychowania fizycznego sportu i turystyki.
- pogłębianie i uzupełnianie wiedzy wcześniej zdobytej przez uczestników nowymi treściami i formami, rozszerzanie horyzontów myślowych, wzbogacanie ich nowymi doświadczeniami, wyposażanie w dodatkowe umiejętności i sprawności.
- wykrywanie i rozwijanie indywidualnych twórczych uzdolnień, upodobań, talentów osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach kultury.
- rozwijanie aktywności społecznej i samodzielności uczestników oraz stwarzanie im sprzyjających warunków do społecznej działalności.
- organizowanie wypoczynku, rozrywki i wychowania fizycznego.

Podstawowym celem terapii zajęciowej jest przygotowanie uczestników do możliwie samodzielnego życia zgodnie z ich potrzebami, możliwościami psychicznymi, zainteresowaniami i oczekiwaniami otoczenia społecznego. Zatem celem terapii zajęciowej jest świadome włączanie podopiecznych do realizacji procesu rewalidacyjnego w zakresie wszechstronnego rozwoju ich osobowości. Terapia zajęciowa rozumiana jako nieodłączna część procesu wychowawczego, spełnia bardzo ważne zadania rewalidacyjne takie jak:

- regenerowanie sił fizycznych i psychicznych uczestników zajęć.
- rozwijanie zainteresowania w dostępnych formach aktywności twórczej.
- usprawnianie nie zaburzonych funkcji psychicznych i fizycznych.
- rozszerzanie środowiska uczestników, umożliwiając im wyrównanie niedoborów poznawczych w drodze samodzielnej aktywności.
- kompensowanie braków w rozwoju i niedoborze kontaktów emocjonalnych
- stwarzanie odpowiedniej atmosfery wzbudzającej poczucie bezpieczeństwa i zaufania.
- korygowanie nieprawidłowości rozwojowych.

Działalność Warsztatu w 2013 roku obejmowała wszechstronny rozwój wychowanków w zakresie umysłowym, społecznym, estetycznym, manualnym i fizycznym.

Istotnym elementem terapii zajęciowej jest aktywizacja uczestników, poprzez włączenie osób niepełnosprawnych do udziału w różnych dziedzinach życia. Aktywizacja uczestników terapii zajęciowej obejmuje wszystkie możliwe zakresy – od czynności samoobsługowych i porządkowych w najbliższym otoczeniu, po czynności na rzecz innych osób. W procesie aktywizacji każdy uczestnik terapii zajęciowej jest traktowany indywidualnie i podmiotowo.

Proces aktywizacji uczestników terapii zajęciowej przebiega w czterech etapach:

1. **Postawienie diagnozy społecznej** zawierającej dane o uczestniku, informacje o jego zainteresowaniach, wieku, możliwościach manualnych itp.
2. **Planowanie** czyli **opracowanie indywidualnego programu** postępowania z daną osobą, uwzględniającego indywidualne upodobania, ukierunkowanego na kształcenie właściwych postaw i zachowań.
3. **Realizacja indywidualnego programu rehabilitacji**, czyli wykonanie określonych form zajęć terapeutycznych z możliwością korekty.
4. **Ocena przebiegu procesu aktywizacji i efektów terapii zajęciowej.**

Terapia zajęciowa ma również duże znaczenie w usprawnieniu psychicznym. Sam udział w zajęciach i wykonywanie pracy podnosi wartość i przystosowanie uczestników do życia.

W swoich dążeniach staramy się przywracać naszym podopiecznym najpełniej jak można, psychiczną, fizyczną, społeczną, zawodową i nawet w pewnym stopniu ekonomiczną niezależność.

Ważnym elementem w całym procesie rehabilitacji są zajęcia z psychoterapii, rehabilitacji leczniczej i społecznej, organizujemy również zajęcia dodatkowe z zakresu kultury, turystyki i wypoczynku.

Wszystkie zajęcia prowadzimy w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji i terapii w zakresie rozwoju: zaradności osobistej, samodzielności społecznej, form komunikowania się, znajomości i umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poprawy kondycji psychicznej oraz fizycznej sprzyjającej niezależności, samodzielności i aktywności oraz radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, umiejętności niezbędnych we współżyciu i współpracy, umiejętności wykonywania różnych czynności, wynikających z form terapii zajęciowej, psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy i usprawnienia ruchowego.

V Współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników.

Ogromnie ważną kwestią w pracy placówki na którą staramy się kłaść nacisk jest współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników.

Współpraca z rodzicami ma za zadanie przełamywanie stereotypów, kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich.

Formy współpracy z rodzicami:

- wywiady rodzinne i wizyty w domu rodzinnym uczestników,
- spotkania informacyjne z kierownikiem i w miarę potrzeb pozostałych członków Rady Programowej Warsztatu, dotyczące bieżących spraw związanych z pracą Warsztatu jak również z realizacją indywidualnych programów terapeutycznych uczestników,
- indywidualne konsultacje i poradnictwo dla rodziców uczestników,
- pedagogizacja rodziny
- notatki, korespondencja listowna, telefoniczna z rodzicami
- udział rodziców w spotkaniach z Radą Programową Warsztatu,
- uczestnictwo rodziców w spotkaniach integracyjnych, okolicznościowych, wspólne celebrowanie uroczystości,
- działania rodziców, opiekunów w ramach społeczności lokalnej
- zaangażowanie rodzin w podejmowaniu decyzji dotyczących kwestii pracy Warsztatu
- wycieczki integracyjne.

Zauważyliśmy, że współpraca z rodzicami przynosi efekty. Rodzice są otwarci się na współpracę z placówką, przyjmują z uwagą informacje dotyczące postępów ich podopiecznych

w procesie rehabilitacji, staramy się pokazywać rodzicom pozytywny, ale i realny obraz ich dzieci, przekazujemy też informacje na temat trudności, jakie oni nam sprawiają i w jaki sposób będziemy nad tym pracować, prosząc o kontynuację tych oddziaływań w domu.

VI Opieka medyczna w Warsztacie.

Oprócz działalności terapeutycznej staramy się naszym uczestnikom w ramach posiadanych możliwości zapewnić niezbędną opiekę medyczną, zatrudniając mgr pielęgniarstwa, która oprócz pomocy medycznej, dba o higienę osobistą uczestników, promocję zdrowia, między innymi poprzez wygłaszanie wykładów oraz inicjowanie dyskusji na interesujące uczestników tematy medyczne oraz o bezpieczne i higieniczne warunki pracy uczestników.

Pielęgniarka opiekę nad uczestnikami sprawuje, przez promocję zdrowia, edukację medyczną, działalność oświatowo – wychowawczą: poprzez żywe słowo: pogadanki, rozmowy indywidualne, pobudzanie pozytywnych zainteresowań przez wzbogacanie wiedzy o zdrowiu, ochronę przed czynnikami szkodliwie wpływającymi na zdrowie, racjonalne żywienie, gazetki, broszurki, plakaty.

Opieka pielęgniarska sprawowana jest w gabinecie medycznym przy współpracy z instruktorami poszczególnych pracowni, psychologiem, rehabilitantem i kierownikiem.

Przeprowadzanie wywiadu zdrowotnego w miejscu zamieszkania uczestnika wraz z kierownikiem i psychologiem. Czynne poradnictwo u osób z chorobami: układu krążenia, obwodowego, cukrzycy, nadciśnienia tętniczego, nawracających infekcji górnych dróg oddechowych, alergii, epilepsja, otyłość, choroba wrzodowa.

Doraźne podawanie leków z apteczki znajdującej się w gabinecie (leki p. bólowe, rozkurczowe, stosowane w chorobach przewodu pokarmowego, p/zapalne, uspokajające, środki stosowania zewnętrznego: opatrunki, kompresy, okłady, maści, kremy stosowane w dermatologii, środki dezynfekcyjne) oraz leki specjalistyczne (neurologiczne i psychotropowe) na zlecenie lekarza, które to uczestnicy dostarczają we własnym zakresie do gabinetu. Na zlecenie lekarza wykonywanie iniekcji domięśniowych i podskórnych. Udzielanie I-iej pomocy w nagłych wypadkach bezpośredniego zagrożenia życia (omdlenia, stan padaczkowy, nagłe zatrzymanie krążenia – reanimacja, krwotoki żylny i tętnicze, złamania, urazy głowy, oparzenia).

Konsultacje z rodzicami i opiekunami uczestników w sprawach dotyczących zdrowia ich podopiecznych. Nadzór nad higieną środowiska (stan sanitarno-higieniczny).

Kwalifikacja zdrowotna do nauki pływania – ustalanie przeciwwskazań do zajęć na basenie oraz zwrócenie uwagi rehabilitanta na niektórych uczestników podczas pływania (padaczka, choroby serca). Kwalifikacja zdrowotna uczestników do zajęć z hipoterapii.

Kwalifikacja do zajęć na Sali rehabilitacyjnej na podstawie danych z wywiadu (częstotliwość zajęć, ustalanie ograniczeń, które mogą dotyczyć intensywności czasu trwania zajęć, wyeliminowanie niektórych rodzajów lub grup ćwiczeń albo udziału w zajęciach prowadzonych w niekorzystnych warunkach, zwrócenie uwagi rehabilitanta na potrzebę indywidualnego „traktowania” uczestnika, głównie ze względu na większe zagrożenie wypadkowe związane z jego właściwościami psychofizycznymi, aktywnego udziału rehabilitanta w wyrównywaniu korekcji lub leczeniu niektórych zaburzeń – układu ruchu, otyłości).

Przeglądy higieny osobistej uczestników – u których stwierdza się stałe zaniedbania higieniczne. Przegląd czystości jest okazją do przekazania uczestnikom podstawowych informacji o higienie osobistej, sprawdzianem posiadanej wiedzy i umiejętności utrzymania czystości ciała, odzieży, skóry, włosów. Skuteczne są indywidualne rozmowy i umotywowanie uczestnika do troski o swe ciało oraz uczenie umiejętności samokontroli czystości oraz odczuwania komfortu czystego ciała. Przegląd czystości jest także okazją do zwrócenia uwagi na objawy zaniedbywania uczestnika przez rodziców i opiekunów.

W zakresie promowania zdrowia, profilaktyki i edukacji medycznej: porady dot. standardów jakości zdrowej żywności, edukacja prozdrowotna i proekologiczna ukierunkowana na zmianę postaw i stylów życia społecznego, udzielanie wskazówek odnośnie ruchu na świeżym powietrzu, racjonalnego odżywiania, zwiększanie aktywności fizycznej poprzez propagowanie ruchu, życia

bez nałogów. Edukacja w zakresie pomiaru ciśnienia tętniczego w zakresie kontroli poziomu cholesterolu we krwi, kontrolowanie masy ciała, przeciwdziałanie uzależnieniu od nikotyny – wpływ palenia czynnego i biernego na zdrowie. Porady na temat własnego leczenia nadciśnienia tętniczego, np. minimalizowanie stresu.

VII Frekwencja uczestników na zajęciach w poszczególnych miesiącach 2013r.

W tym miejscu warto poświęcić nieco uwagi takiemu elementowi w pracy placówki jak frekwencja na zajęciach, jest ona jednym z istotnych kryteriów oceny postępów w rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników.

Była ona ogólnie bardzo dobra, nieobecności spowodowane były chorobami uczestników i udokumentowane zwolnieniami lekarskimi, pobytem na leczeniu szpitalnym, pobytami na turnusach rehabilitacyjnych lub incydentalnymi zwolnieniami wynikłymi ze zdarzeń losowych.

Poniżej przedstawiamy tabelaryczne zestawienie dotyczące frekwencji uczestników na zajęciach rehabilitacyjnych w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego, dane zaczerpnięte zostały z list obecności uczestników.

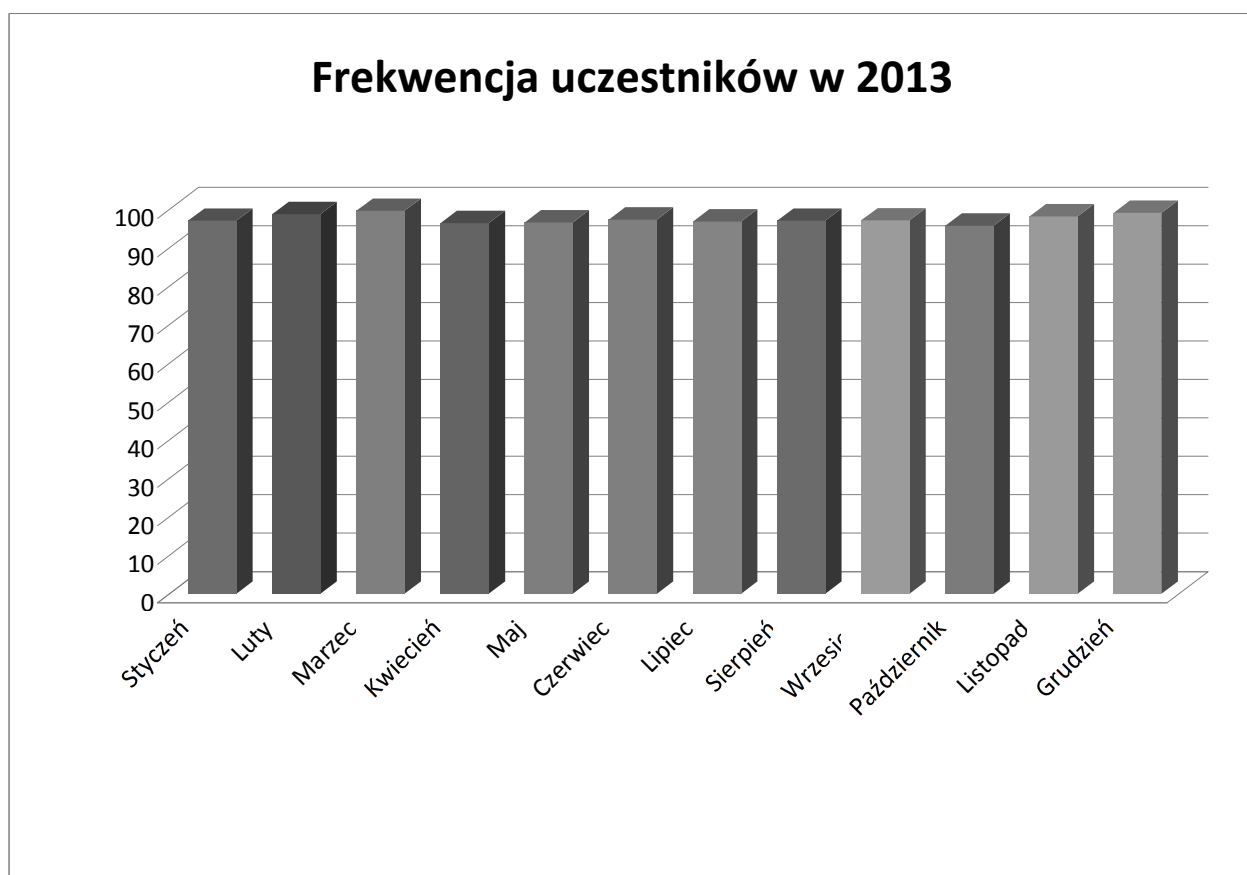
Poniżej przedstawiamy tabelaryczne zestawienie dotyczące frekwencji uczestników na zajęciach rehabilitacyjnych w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego, dane zaczerpnięte zostały z list obecności uczestników.

Zestawienie nieobecności uczestników (w dniach) w poszczególnych miesiącach 2013 roku

Lp	Nazwisko i imię (zgodnie z alfabetem)	Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII od 17 do 31 urlop	VIII od 01 do 16 urlop	IX	X	XI	XII
1.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
2.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	X. X.	-	-	-	-	-	1	3	-	2	-	-	-
4.	X. X.	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
5.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	X. X.	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	X. X.	2	-	2	6	-	-	-	-	-	-	-	5
11.	X. X.	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	X. X.	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
17.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	2
18.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	X. X.	1	-	1	4	19	20	-	-	3	14	9	-
20.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
23.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26.	X. X.	-	6	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
27.	X. X.	-	4	-	-	8	-	2	-	3	-	-	-
28.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32.	X. X.	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
33.	X. X.	7	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
34.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-
35.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39.	X. X.	16	-	-	5	-	-	-	-	8	6	-	-
40.	X. X.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-

Średnia miesięczna frekwencja uczestników w roku 2013

Miesiąc	Liczba uczestników	Frekwencja w %
Styczeń	40 osób	97,05%
Luty	40 osób	98,75%
Marzec	40 osób	99,64%
Kwiecień	40 osób	96,43%
Maj	40 osób	96,62 %
Czerwiec	40 osób	97,37%
Lipiec	40 osób	96,87%
Sierpień	40 osób	97,05%
Wrzesień	40 osób	97,14%
Październik	40 osób	95,76%
Listopad	40 osób	98,16%
Grudzień	40 osób	99,12%

W prowadzonym przez nas procesie rehabilitacji ściśle zazębiały się formy postępowania edukacyjnego, medycznego, integracyjnego, i wychowawczego.

Uczestnicy Warsztatu realizowali swoje indywidualne programy rehabilitacji uwzględniając następujące obszary rozwojowe: zaradność, samodzielność, znajomość norm i konwencji społecznych, komunikację, kompetencje osobowościowe sprzyjające rozwiązywaniu sytuacji trudnych, umiejętności interpersonalne, naukę różnych czynności wynikających z form terapii, sprawności zawodowe oraz usprawnienia ruchowe.

Podstawowe zajęcia prowadziliśmy w ośmiu pracowniach: stolarskiej, maszynopisania i k.o., przygotowania zawodowego, plastyczno- modelarskiej, samoobsługi, muzyczno-choreograficznej,

tkactwa ręcznego kroju i szycia i komputerowej. Ponadto realizowaliśmy zajęcia z zakresu rehabilitacji ruchowej, psychoterapii.

W okresie sprawozdawczym programem rehabilitacji objętych było jak wyżej zazaczyliśmy: 40 uczestników, podzielonych na osiem grup, tak aby każdy mógł w odstępach czasowych: co dwa tygodnie brać udział w zajęciach poszczególnych pracowni.

VIII. Działania rehabilitacyjne w 2013 r. pracowni terapeutycznych Warsztatu, występy artystyczne, kulturalne, imprezy rekreacyjne w 2013r.

Pracownia samoobsługi.

Zajęcia w tej pracowni nastawione były na ogromnie ważne zadania w tym na: zdobywanie przez uczestników maksymalnej niezależności życiowej w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb oraz osiąganie przez nich zaradności w codziennym życiu, adekwatnie do indywidualnego poziomu ich sprawności i umiejętności.

Wiele osób niepełnosprawnych w środowisku domowym wyręczanych jest przez swoich rodziców, czy opiekunów we wszelkich pracach i nie uczestniczy w przygotowywaniu posiłków, sprzątanii, robieniu zakupów itp.

Brak samodzielności w życiu zagraża normalnemu funkcjonowaniu w społeczeństwie, pozbawia przywileju uczestnictwa w grupie, daje poczucie niższości, odrzucenia. Często osoby niepełnosprawne wycofują się z życia publicznego. Umożliwienie powrotu do pełnienia funkcji społecznych jest jednym z zadań terapii zajęciowej, na który zwraca się szczególną uwagę. Celem zajęć w pracowni była racjonalna organizacja wszelkich codziennych czynności związanych z biegiem normalnego życia.

Koncentrowano się na systematycznym rozwijaniu przy pomocy różnych metod sprawności, umiejętności i cech indywidualnych uczestników, do możliwego dla nich maksimum i na uczeniu przystosowania się do oczekiwań społeczeństwa, w którym żyją.

Celem prowadzonej pracy była pomoc w rozwijaniu wszystkich ich uzdolnień tak, by pomnożyć ich kompetencje i zredukować uzależnienie od innych osób.

Ćwiczone czynności samoobsługowe w zakresie higieny osobistej, ubierania się, jedzenia; załatwiania potrzeb fizjologicznych, wykonywania prostych czynności dnia codziennego takich jak przygotowywanie posiłków, sprzątnie, pranie, prasowanie, robienie zakupów, załatwianie korespondencji, opłata rachunków, samodzielne poruszanie się (np. autobusem), umiejętne wykorzystywanie wolnego czasu, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych, gospodarowanie pieniędzmi.

Zasadniczy nacisk położony był na zajęcia praktyczne. W trakcie nich kształtowano pośród uczestników nawyki higieniczne, dbałość o wygląd zewnętrzny, czystość ciała, włosów, zębów, ubrania, obuwia, stosowanie kosmetyków, odzieży ochronnej podczas pracy.

Prowadzone były pogadanki na temat odpowiedniego ubierania się w zależności od pory roku, temperatury otoczenia, stanu pogody, wyjść i spotkań okazjonalnych, częstym zmienianiu bielizny itp.

Jednym z elementów ćwiczeń było zachowywanie czystości w pomieszczeniach.

Uczestnicy zmywali naczynia kuchenne, zamiatali i myli podłogi, prali i prasowali bieliznę kuchenną, odkurzali i myli sprzęty kuchenne i sanitarne, lustra, glazurę ścienną, układali w szafkach itp.

Podczas tych zajęć uczyli się obsługiwania pralki automatycznej /ustawiania programatora, segregowania bielizny kuchennej, stosowania i dozowania detergentów/ obsługiwania odkurzacza, ustawiania żelazka i deski do prasowania.

Inną formą terapii były zajęcia kulinarne.

Uczestnicy samodzielnie przygotowywali różne posiłki. Wykonywali kanapki, sałatki, surówki, gotowali zupy i inne dania gorące, sporządzali desery, gorące napoje / herbata, kawa, kakao, kompot, i inne / piekli ciasta i ciasteczka .

Sporządzali także ciastka z masy solnej dla pracowni plastycznej. Ćwiczyli swoje umiejętności manualne poprzez rozdrabnianie produktów za pomocą noża, tarki jarzynowej, robota kuchennego.

Nabywali takie umiejętności jak dobór odpowiednich składników, produktów, odpowiednie ich wykorzystywanie, rozdzielanie, porcjowanie. W trakcie zajęć kulinarnych uczyli się współpracy i współdziałania w grupie (podział pracy).

Innym elementem ćwiczeń było gotowanie zup, warzyw, kasz, makaronów, sporządzanie zapiekaneek, ciast.

Doskonalili oni koordynację wzrokowo-ruchową, spostrzegawczość, pamięć, samodzielność, cierpliwość i wytrwałość. Podczas tych zajęć praktycznych uczyli się dozowania odpowiednich produktów spożywczych /pojemność, wielkość, ilość, ciężar/

Ważnym elementem ćwiczeń była nauka kulturalnego zachowywania się przy stole i używanie zwrotów grzecznościowych podczas spożywania posiłków.

Podczas tych zajęć uczestnicy pilnowali czasu gotowania, smażenia, pieczenia, stosowania odpowiednich przypraw, porcjowania posiłków. Uczyli się również korzystania ze sprzętu AGD takiego jak: robot kuchenny, kuchnia elektryczna (piekarnik), opiekacz do kanapek, frytkownica, mikser i inne.

Wdrażano wśród uczestników zasady racjonalnego odżywiania. Na ten temat prowadzone były pogadanki, czytano poradniki, broszury, przepisy kulinarne itp.

W związku z nauką i poznawaniem tradycji, obyczajów uczestnicy przygotowywali świąteczne potrawy na warsztatowe spotkania z okazji: Walentynek, Świąt Wielkanocnych, Dnia Kobiet, Dnia Matki, rocznicy funkcjonowania Warsztatu, Świąt Bożego Narodzenia itp.

Uczyli się także korzystania z treningu ekonomicznego: poznawania wartości pieniędzy, operowania pieniędzmi, robienia zakupów, doboru odpowiednich produktów, planowania wydatków, załatwiania korespondencji, regulowania rachunków itp.

Podczas grupowych wyjść do kina, teatru, na koncert, do pizzerii uczyli się odpowiedniego zachowania w tych placówkach i pełnienia ról społecznych.

W minionym okresie odbywały się wycieczki krajoznawcze. W trakcie ich trwania uczestnicy wykorzystywali nabyte umiejętności z zakresu samoobsługi podczas samodzielnego mycia się, ubierania, odpowiedniego zachowania się przy stole, w restauracji, w autokarze, w miejscach kultu, w muzeach i inne.

W czasie minionego roku odbywały się różne spotkania z rodzicami i opiekunami uczestników, podczas których konsultowano dalsze działania mające na celu zwiększenie efektywności pracy.

W ramach hortiterapii rozwijano wśród uczestników umiejętności ogrodnicze. Uczestnicy sadzili kwiaty w skrzynkach i donicach, krzewy i drzewka w ogródku, przekopywali ziemię, usuwali chwasty, grabili i oczyszczali grządki, przycinali rośliny, kosili trawy, podlewali rabatki, ogródek skalny, sprząтали alejki i teren wokół WTZ oraz pomieszczenia piwniczne. Zapoznawali się też z narzędziami ogrodniczymi i sposobami ich użytkowania. Wyrabiano i pogłębiano w nich umiejętności związane z pracami pielęgnacyjnymi przy roślinach, uświadamiano o konieczności dbania o środowisko. Opiekowali się również kwiatami doniczkowymi, roślinami i rybkami akwariowymi, papugą oraz dokarmiali okoliczne ptaki i inne zwierzęta potrzebujące pomocy. Poprzez wykonywanie różnych prac na zewnątrz uczestnicy mieli zapewniony stały kontakt z przyrodą, co stwarzało warunki do uwrażliwienia na piękno natury i czerpania radości z obcowania z nią. Zajęcia te pozwalały na całkowite odprężenie i obniżenie stresu.

Miniony rok zaowocował zwiększoną aktywnością uczestników i udoskonaleniem czynności związanych z samoobsługą.

Do zadań tej pracowni należało również rozwijanie poczucia smaku i estetyki oraz wyzwalanie własnej ekspresji twórczej uczestników, poprzez nauczenie gustownego dekorowania wnętrz mieszkalnych, wykorzystania przedmiotów artystycznych zdobiących dom.

Ćwiczone kształtowanie stosunków czasoprzestrzennych: upływu czasu, punktualność, pory dnia, tygodnia, miesiąca, roku, odległość, wielkość, ciężar itp.

Wdrażano systematycznie naukę zasad zachowania w miejscu pracy, miejscu publicznym, zasad dobrego i właściwego zachowania się – stosowania słów pozdrowienia, pożegnania, form grzecznościowych wobec osób starszych, kobiet, przełożonych, kolegów i innych.

Miniony okres zaowocował dalszym rozwojem umiejętności poszczególnych osób z zakresu samoobsługi. Większość uczestników wykazuje coraz większą samodzielność, bardziej dba o higienę osobistą, używa zwrotów grzecznościowych.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, przykładu, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, trening umiejętności zachowań społecznych w tym: trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej.

Pracownia stolarska.

Zajęcia terapeutyczne w pracowni stolarskiej wymagają poznania różnych gatunków drewna, narzędzi do obróbki, wartości technicznej drewna, aby w dalszej kolejności starać się poznać ręczną obróbkę elementów drewnianych w takich formach jak – wyrzynanie, struganie, dłutowanie, wiercenie, podstawowa obsługa obrabiarki, frezarki, strugarki, wiertarki, jak również zasad bhp w korzystaniu ze wszelkich sprzętów, narzędzi i urządzeń.

Na tym polu działania w pracowni starano się wypracować prawidłowe postawy techniczne w podejściu do każdego nowego zadania, czy będzie to docinanie, wiercenie, struganie, czy proste czynności jak oczyszczanie papierem ściernym danego elementu drewnianego..

Zajęcia terapeutyczne w pracowni stolarskiej wymagały poznania różnych narzędzi do obróbki drewna jak również zasad bhp w korzystaniu ze sprzętów, narzędzi i urządzeń. Podczas wykonywania prac zwracano uwagę na motywację do różnych działań danego uczestnika.

W zaprogramowaniu działań z poszczególnymi uczestnikami warsztatu, instruktor wykorzystał wybiórczo metody różnych autorów, a raczej ich poszczególne elementy, które połączone w logiczną całość prowadziły do realizacji założonych celów.

Pracę prowadziliśmy *systemem zindywidualizowanej pracy zbiorowej*, gdzie wszyscy uczestnicy zajęć realizują takie same cele, ale ze względu na różny poziom funkcjonowania celom tym podporządkowane są zadania o różnym stopniu trudności, jak również pracą *indywidualną w ramach grupy*, gdzie z danym uczestnikiem wykonuje się inne zadanie od tego, jakie wykonują pozostali uczestnicy.

U niektórych uczestników występuje zaburzenie spostrzegania mają trudności uniemożliwiające im opanowanie prostych czynności zawodowych. Są to trudności związane z:

- oceną odległości, gdy dwa przedmioty nie dotykają się bezpośrednio,
- utrzymaniem określonego porządku działań
- wyobrażeniem sobie przebiegu czynności,
- orientacją w czasie.

W tych przypadkach zastosowane zostały pewne aspekty metody F.Affolter zalecane w przypadku zaburzeń spostrzegania, gdzie wybrane założenia tej metody mogą być pomocne tym, którzy nie są zdolni do samodzielnego zaprogramowania i wykonania czynności złożonych, Została zwrócona uwaga na *metodę ośrodków pracy*, gdzie opiera się ona na zainteresowaniach uczestnika, które są bodźcem dla uwagi i zdolności spostrzegania. Wiemy, że osoby upośledzone

umysłowo poznają pewne zjawiska wolniej i mniej dokładnie, odmiennie, jak również często proces kojarzenia zakłócany jest stanami emocjonalnymi i istnieje potrzeba na wdrażanie innych form wypowiedzi niż słowne.

W pracowni stolarskiej taką formą ekspresji jest rzeźbienie w drewnie lipowym, jak również modelowanie w glinie i odlewy gipsowe prac, gdzie ten rodzaj ekspresji daje uczestnikowi możliwość swobodnego wyrażania myśli, jest pewnym obejściem rygorów pracy typowo poznawczej.

Piłowanie i szlifowanie drewna pozwalało uczestnikom szybko zauważyć wyniki ich pracy (gładka powierzchnia), jeszcze szybciej można taki efekt zaobserwować przez struganie drewna strugiem (heblowanie), jak również różne struktury drewna i rodzaje.

Uczestnicy wykonywali na zajęciach w pracowni stolarskiej z zakupionych płyt laminowanych szafki meblowe wiszące na ścianach. Było to trudne zadanie dla uczestników, ponieważ mebel musiał być wykonany precyzyjnie, aby ładnie wyglądał. W trudniejszych momentach pracę pilotował instruktor pracowni.

Szafki ściennie zostały wykonane bardzo dobrze i estetycznie, choć wymagało to wielu prób i powtórzeń kolejności prac poszczególnych elementów, jak i przestrzegania elementarnych zasad przy wykonywaniu tego typu prac. Uczestnicy ciesząc się z wykonania szafek zaznajomili się i przypomnieli sobie, jak dobierać płytę, łączyć elementy na kołki, wiercić otwory i mocować na wkręty uchwyty, zmieniać wiertła we wrzecionie wiertarki i dobierać je względem wielkości. Pod koniec roku wykonana została przez uczestników także szafa meblowa dla pracowni muzycznej, co powiązane było z tymi samymi czynnościami i przestrzeganiem zasad, jak przy wykonywaniu szafek ściennych.

Wykonywali także rzeźbione w drewnie lipowym „Pasyjki”. Uczestnicy najpierw wybierali materiał, na którym przez kalkę wyrysowali wzór, aby następnie przejść do wycinania wzoru wyrzynarką elektryczną, do której zakupiliśmy brzeszczoty niezbędne do wyrobienia okrągłych cięć w materiale.

W pracach rzeźbiarskich widać poprawę i pewność pracy dłutem rzeźbiarskim, śmielsze ruchy i radość z bardziej widocznych efektów pracy. Wykonane „Pasyjki” z drewna lipowego, były bejcowane na różne kolory i zakonserwowane woskiem lub lakierem. Uczestnicy podejmowali próby ostrzenia dłut rzeźbiarskich na papierach ściernych „na mokro”, ale jeszcze muszą wykonać dużo pracy i prób, aby uzyskać zamierzony efekt.

Oczywiście potrzebna była pomoc instruktora w trudniejszych etapach pracy, ale daje się zauważyć większą pewność działania poszczególnych uczestników w tego typu pracach.

Wykonywali deseczki do mięsa i warzyw z różnego rodzaju drewna; dąb, akacja, buk, sklejka - nadając przy tym różne wzory swoim wytworom.

Prace rzeźbiarskie cieszyły się dużym zainteresowaniem, ale jest to dość trudna praca, nie zawsze zakończona sukcesem. Uczestnicy trzymają prawidłowo dłuto, aby się nie skaleczyć, potrafią dobierać sobie dłuta do danego kawałka drewna lipowego.

Uczestnicy w trakcie zajęć utrzymywali porządek w miejscu pracy, czyścili narzędzia, decydowali co będzie przydatne a co jest już bezużyteczne, stosując zasady BHP.

Wśród metod pracy w tej pracowni oprócz w/w możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz bezpośredni, prezentację, elementy treningu umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening asertywności.

Pracownia nauki zawodu.

Prawidłowe funkcjonowanie każdej jednostki ludzkiej związane jest ze zaspokajaniem jej potrzeb. W sposób dokładny i najbardziej przystępny zjawiskiem tym zajął się prof. Araham Maslow, który swoje badania przedstawił w postaci piramidy.

Najbardziej podstawowe potrzeby mają charakter fizjologiczny: jedzenie, picie, ogrzewanie, schronienie i odpoczynek. Aby zdobyć wymienione rzeczy, należy zarabiać pewną minimalną ilość pieniędzy. Następną potrzebą, jaką odczuwamy, jest potrzeba bezpieczeństwa, od gwarancji zatrudnienia do ochrony zdrowia. Oprócz tego Maslow wymienił potrzeby społeczne, te związane z kontaktem z innymi ludźmi. Środowisko pracy jest przykładem środowiska społecznego. Dla niektórych znajomi z pracy stanowią większość osób, z którymi kontaktują się oni w trakcie swojego życia. Kolejny, wyższy poziom obejmuje potrzebę uznania w obrębie organizacji i wśród ludzi tworzących środowisko pracy. Należy w tym miejscu wymienić także potrzebę pewności siebie, samospełnienia oraz optymistycznego spoglądania w przyszłość, dzięki czemu uświadamiamy sobie swój potencjał oraz jesteśmy po prostu szczęśliwi. W teorii Maslowa najistotniejsza jest hierarchiczna natura potrzeb. Potrzeby tworzą układ hierarchiczny, przy czym zachowanie człowieka jest motywowane przez niezaspokojone potrzeby. Zaspokojenie potrzeb w pierwszej kolejności niższego rzędu, jest warunkiem zaspokajania kolejnych potrzeb - wyższego rzędu.

Warsztat Terapii Zajęciowej stanowi swoiste źródło zaspokajania potrzeb biorących udział w jego zajęciach uczestników, rozpoczynając od stosunków międzyludzkich do czynności zawodowych. Szczególną rolę w rozwoju zawodowym uczestników odgrywa pracownia nauki zawodu.

Praca zawodowa ma bardzo duże znaczenie dla większości ludzi. Przygotowanie się do niej oraz okres aktywności zawodowej zajmuje w życiu człowieka długi okres, trwający od młodości do wieku starczego. Problemy zawodowe, z jakimi zwykle borykają się osoby niepełnosprawne związane są z wyborem zawodu, ewentualnie jego zmianą, przygotowaniem się do pracy zawodowej i jej uzyskaniem, adaptacją zawodową i w efekcie utrzymaniem się w zatrudnieniu.

Terapia zajęciowa ma również za zadanie przygotowanie uczestnika do pracy zawodowej. Terapia zajęciowa poprzez swoją zorganizowaną, zaplanowaną i dostosowaną do indywidualnych potrzeb działalność wpływa na rozwój umiejętności zawodowych. W Warsztacie Terapii Zajęciowej szczególną rolę odgrywa w tym procesie pracownia nauki zawodu.

W tej pracowni jednym z najważniejszych rodzajów terapii zajęciowej była metoda ergoterapii. Ergoterapia – terapia poprzez pracę, polega na dostosowaniu pracy do możliwości uczestnika, uwzględniając jego zainteresowania i umiejętności. Ergoterapia opiera się głównie na wiedzy medycznej, psychologicznej, socjalnej i rzemieślniczej. Ergoterapia jest ważnym środkiem

leczniczym prowadzącym do usprawnienia osób niepełnosprawnych, jest formą terapii, która dzięki różnorodności form i materiałów terapeutycznych pozwala uczestnikom nauczyć się jak największej samodzielności, niezależności i aktywności. Celem ergoterapii jest takie przygotowanie niepełnosprawnych, aby spełnić ich potrzeby zawodowe, socjalne tak, aby znowu mogli brać aktywny udział w życiu w pełnym tego słowa znaczeniu.

Rehabilitacja zawodowa zajmuje się przywróceniem zdolności do aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Możliwości zarobkowania, twórczego działania są naturalną potrzebą człowieka. Rolą rehabilitacji zawodowej jest, więc zrealizowanie tego postulatu poprzez naukę zawodu możliwego do wykonywania przy panującej dysfunkcji.

Uczestnicy biorący udział w zajęciach opanowywali i rozwijali w sobie:

- szacunek, zamiłowanie do pracy oraz dyscyplinę pracy
- poszanowanie mienia społecznego
- zapoznawali się z zasadami bezpieczeństwa i organizacji pracy
- uczyli się oszczędnego i racjonalnego gospodarowania materiałami
- uczyli się podstawowych zasad higieny osobistej i w miejscu pracy
- zapoznawali się z rolą i miejscem techniki we współczesnym świecie
- zapoznawali się z najczęściej spotykanymi urządzeniami technicznymi i zastosowaniem ich w codziennym życiu
- poznawali elementy wiedzy o wybranych zawodach i gałęziach działalności gospodarczej
- rozwijali motywację do pracy i tempo pracy
- zapoznawali się z metodami poszukiwania miejsc pracy – przez czytanie ogłoszeń prasowych, słuchanie audycji w radiu, zapoznawanie się z ofertami urzędu pracy
- uczyli się kompletować odpowiednie dokumenty wymagane przy składaniu podań o pracę, odpowiedzi na oferty.

W minionym okresie uczestnicy opanowywali wykonanie takich przedmiotów jak: wycieraczek, szczotek oraz makram. Różny stopień upośledzenia – umysłowego i ruchowego – wymagał indywidualnego dostosowania rehabilitacji zawodowej do poszczególnych przypadków.

Praca ta polegała na wykonywaniu takich czynności jak przy:

wyplataniu wycieraczek: zakładanie osnowy na drewnianą ramę (wiązanie pętli na sznurku od osnowy, założenie go na kołki, utrzymanie odpowiedniego naciągu na kołkach), przeplatanie sznurków (kontrolowanie przeplatania – obserwowanie czy nie nastąpiła pomyłka w kolejności poszczególnych kołków, pamiętanie o częstym dopychaniu sznurków metalowym widelcem, dokładne ich ściąganie) i zakańczanie wycieraczki stosując wzór wykończeniowy;

wykonywaniu szczotek: rozpoczęcie pracy od odpowiedniego otworu w oprawie dolnej, wykonanie pierwszego przeplotu, przeplatanie drutu z włosiem przez otwory w oprawie dolnej – równe składanie dozowanego włosia, ocena prawidłowej grubości dozowanych pęczków włosia i ewentualne dodanie lub ujęcie włosia, łączenie drutu w przypadku jego zerwania – odpowiednie wykonanie skrętu drutu, skręcanie oprawy dolnej z oprawą górną;

oraz makram: odmierzanie sznurka sizalowego, wiązanie makram przy zastosowaniu różnego rodzaju węzłów: zwykłego, płaskiego, kokardowego, podwójnego – samodzielny dobór węzłów przez uczestników, dokładne ściąganie poszczególnych sznurków, odpowiednio mocne wiązanie węzłów, wiązanie koszyków na doniczki.

W ramach nabywania umiejętności aktywnego poszukiwania pracy uczestnicy wzięli udział 07.03.2013 r. w targach pracy. Zorganizowane zostały one w ramach projektu „Lodołamacze stereotypów II – aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”. W targach wzięli udział przedstawiciele firm prywatnych oraz urzędu pracy, przedstawiając oferty na stanowiska umysłowe i fizyczne. Z myślą o osobach bezrobotnych, które rozważają założenie działalności gospodarczej, przygotowane zostały punkty konsultacyjne m.in. II Urzędu Skarbowego, Państwowej Inspekcji Pracy, Oddziału ZUS i inne. Uczestnicy starali się zebrać informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na konkretne stanowiska.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, przykładu, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktor bezpośredni, prezentację, trening umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening zachowań rynkowych pro ekonomicznych, trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, trening asertywności, trening przygotowania do podjęcia pracy.

Pracownia maszynopisania i ko.

Realizowane tu były następujące zadania: doskonalenie pisania, prawidłowego zapisywania liter, cyfr, przez ćwiczenia kompensacyjno-korekcyjne, rozszerzanie zakresu słownictwa przez quizy tematyczne, rozwiązywanie zagadek, krzyżówek przygotowywanie programów okolicznościowych, naukę piosenek, krótkich form scenicznych. W ramach zajęć pracowni rozwijano:

- Naukę pisania podań, życiorysów i innych pism
- podstawową obsługę i zastosowanie w życiu codziennym komputera, drukarki i kserokopiarki
- pamięć, orientację przestrzenną, logiczne myślenie, analizę i syntezę podczas układania puzzli
- korzystanie z mapy – poznawanie okolicy WTZ i lokalizacji urzędów i instytucji na terenie Radomia
- rozwój intelektualny i umysłowy przez czytanie książek, rozwiązywanie krzyżówek, rozmowy w grupie, dzielenie się nawzajem swoją wiedzą i doświadczeniem
- kulturę słowa przez czytanie książek
- rozwijano w uczestnikach poczucie gustu, estetyki, przez słuchanie odpowiedniej muzyki, oglądanie filmów z kaset video i telewizji.

Podczas zajęć edukacyjnych czytane były książki z literatury pięknej, powieści, wiersze, prasa i z dziedziny psychologii. Książki czytane były przez instruktora lub uczestnika z dobrą dykcją i potrafiącego zaciekać słuchacza. Po skończonej lekturze często rozpoczynano dyskusję, aby można było zapamiętać tekst lub podzielić się refleksjami jakie wywołała lektura.

Uczestnicy odwiedzali i utrzymywali kontakty z uczestnikami innych warsztatów z Radomia, Pionek, Koźienic, Jedlanki i innych miejscowości. Podróże, wycieczki, spacer i wyjazdy na imprezy okolicznościowe do ośrodków kultury sprzyjały nawiązywaniu nowych znajomości. Niektórzy podtrzymywali te znajomości przez kontakty listowe, telefoniczne lub za pomocą łącz internetowych. Wspólne zabawy z okazji imienin, zabawy sylwestrowe, karnawałowe i inne spotkania towarzyskie były okazją do dzielenia się swoimi przeżyciami. Stworzona została odpowiednia atmosfera do prowadzenia rozmów i wzmocnienia poczucia przynależności do społeczności, w której żyją.

W ramach zajęć tej pracowni uczestnicy w minionym roku zapoznawali się z lokalizacją i przeznaczeniem wielu urzędów znajdujących się na terenie Radomia. Wspólnie wychodzili do urzędów pocztowych w celu płacenia rachunków, wysyłania listów i innej korespondencji. Uczestnicy poznawali materiały, które można kupić na poczcie tzn.: znaczki, pocztówki, koperty, karty okolicznościowe.

Uczestnicy uczyli się kupowania biletów wstępu do kina, teatru oraz zachowania się przed oraz w czasie seansu filmowego i teatralnego. Z pomocą instruktorów wybierali odpowiedni numer Sali oraz drogę do zajęcia odpowiedniego miejsca w kinie teatrze.

Występy artystyczne to stały element pracy WTZ. Uczestnicy poznają sposoby wyrażania różnych emocji, zachowań, postaw na scenie przed publicznością. Występy artystyczne to również prezentacja pracy i dorobku całego Warsztatu.

Występy artystyczne na scenie dają możliwość zaprezentowania swoich umiejętności, a przez to budują poczucie własnej wartości. Dają przykład do naśladowania dla innych uczestników i wiarę we własne możliwości. To również sztuka opanowania strachu i swoich emocji, jakie towarzyszą na scenie.

Pracownia Maszynopisania i k.o. przy współpracy z pracownikami: muzyczną – choreograficzną przygotowywała programy artystyczne na różne okazje takie jak: Dzień Kobiet, Wielkanoc, Dzień Matki, osiemnasta rocznica funkcjonowania Warsztatu, Boże Narodzenie itp. Na terenie Warsztatu oraz występy w miejscach publicznych na wielu scenach.

Współpracowaliśmy w roku sprawozdawczym z wieloma ośrodkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi z Radomia, Pionek, Jedlanki. Uczestnicy brali udział w licznych zabawach w Pionkach, utrzymując przyjaźnie z innymi uczestnikami z warsztatów i ośrodków wychowawczych i opiekuńczych. Tradycją była już współorganizacja i udział artystyczny Warsztatu w Radomskich Dniach Godności.

Ważnym elementem w rehabilitacji uczestników stanowiły w roku sprawozdawczym, wycieczki. Wycieczki dostarczały uczestnikom odprężenia, czyli rekreacji. W tym szczególnym czasie odbywały się:

- Zajęcia kulturalno - oświatowe: oglądanie wybranych programów TV, teatr, muzeum, kino, galerie.
- Zajęcia towarzyskie przebiegające w formie gier świetlicowych i słuchanie muzyki.
- Wycieczki turystyczno – krajoznawcze.
- Plażowanie, kąpiel i opalanie.
- Pielgrzymki do miejsc świętych.
- Rozrywka: zabawy i wieczorki taneczne.
- Poznanie kultury i szczególnych miejsc atrakcyjnych turystycznie w danym regionie, obrzędy i tradycje regionalne.
- Spacer, zakupy, umiejętność znalezienia się w nowych sytuacjach i miejscach.
- Konkursy sprawnościowe i intelektualne.
- Ogniska, grille.

Szczególnym wyjazdem kulturalnym, krajoznawczym, rekreacyjnym i edukacyjnym był pobyt w Krynicy Morskiej.

Niezwykle ważnym elementem naszej pracy okazało się dbanie o estetykę okolicy naszej placówki. Koszenia trawy, dbanie o czystość placu i terenu wokół całego warsztatu był dla niektórych uczestników ważnym wydarzeniem w całym dniu, albo nawet tygodniu. Uczestnicy nabywali umiejętność koszenia kosiarką i sposoby posługiwania się prostymi narzędziami ogrodniczymi. Niezwykle ważne było poznanie narzędzi i możliwości ich wykorzystania w celu poprawy wydajności pracy i ułatwienia sobie pracy.

Uczestnicy mieli również w roku 2013 organizowane spotkania religijne przez czynne uczestnictwo i prowadzenie liturgii na mszach świętych w kościołach i kaplicach na terenie Radomia i na Jasnej Górze. Uczestnicy czytali pisma, modlitwy, przygotowywali psalmy i żywo śpiewali pieśni.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, samodzielnego dochodzenia do wiedzy w tym: problemowa, drama, inscenizacji, sytuacyjna, symulacyjna, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz

bezpośredni, prezentację, trening umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening asertywności, metodę inscenizacji.

Poniżej przedstawiamy chronologiczne kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z rekreacją i uspołecznieniem uczestników w minionym 2013 roku :

30.01. – wyjazd na integracyjny bal karnawałowy do WTZ Przewóz. Bal połączony ze zwiedzaniem nowego budynku.

07.02. – Wyjazd na bal karnawałowy do Zajazdu Iłżeckiego w Krzyżanowicach. Tradycyjnie dobra zabawa i wyśmienite jedzenie w ekskluzywnych pomieszczeniach. Tutaj wszyscy dobrze się bawili, co sprzyjało integracji środowiska osób niepełnosprawnych.

11.02. – Wyjazd na bal karnawałowy do Pionek. Nasi uczestnicy włączyli się we wspólny taniec i konkursy.

13-15.02. – Udział w rekolekcjach wielkopostnych w SOSW.

19.03. – Udział w projekcji w Kinie Helios filmu pt.: „Syberia Polska”. Wstrząsająca, ale i piękna opowieść o losach Polaków, która poruszyła i ubogaciła wszystkich uczestników

20.03. – Teatr Radomski sztuka pt.: „Wspomnienia polskie”. Wszyscy uczestnicy w ciszy i skupieniu oglądali trudną sztukę, ale bogata scenografia i niezwykle atrakcyjna forma spowodowała, że odbiór spektaklu był wspaniałą przygodą rozbudzającą wyobraźnię.

27.03. – Spotkanie wielkanocne i akademie słowno-muzyczna. Tradycyjne spotkanie przy stole połączone ze wspólną konsumpcją w przyjaznej i rodzinnej atmosferze.

09.04. – Teatr Radomski sztuka pt.: „Moralność pani Dulskiej”. Sztuka przeznaczona dla młodzieży, została entuzjastycznie przyjęta przez naszych uczestników, którzy reagowali śmiechem i oklaskami. Nikt się nie nudził.

16-18.05. – X Radomskie Dni Godności:

16.05. - godz. 12⁰⁰ Msza Święta pod przewodnictwem J.E. bpa Henryka Tomasika w kościele farnym. Tradycyjnie asystę jak również oprawę liturgiczną zapewniał nasz Warsztat złożony w większości z uczestników WTZ „Nadzieja”.

13⁰⁰ Przemarsz Korowodem z Orkiestrą Wojskową Sił Powietrznych w Radomiu i pokazem musztry i krótkim koncertem na Placu Coraziego.

13³⁰ - 16⁰⁰ – Występy artystyczne z różnych placówek wychowawczych i oświatowych na scenie przy Placu Coraziego. Podczas występów odbył się kiermasz wyrobów wykonanych przez osoby niepełnosprawne.

17.05. - Amfiteatr ul Parkowa 1. Koncert zespołu „Kredensi” był wyśmienitą zabawą, w której osobom niepełnosprawnych pomagali wolontariusze z „Arki”.

18.05. - Festyn sportowo – rekreacyjny na MOSiR „Borki”. Przewidziane były regaty kajakowe, jazda konna, ciepły posiłek, kielbasa z grilla i prezentacje zespołów muzycznych.

23.05. - Festyn rodzinny przed siedzibą Warsztatu. Były występy artystyczne uczestników przed rodzicami i licznie zaproszonymi gośćmi, biesiada na placu przy odświętnie zastawionych stołach, rozmowy z rodzicami i łyż wzruszenia.

04.06. - Msza Św. w kościele przy ul Grzybowskiej – nieodłącznie towarzyszy nam wspólna modlitwa.

28.06. - Wyjazd do Orońska do muzeum Rzeźby Współczesnej na wystawę Magdaleny Abakanowicz.

05.07. - Pielgrzymka na Jasną Górę i kolejna wspólna modlitwa integrująca nasz warsztat.

26-31.08 - Autokarowa wycieczka krajoznawcza do Krynicy Morskiej

26.08. - Wyjazd do Krynicy Morskiej.

27.08. - Plażowanie, spacer w lesie nadmorskim i kąpiel dla chętnych z przerwami na posiłki.

28.08. - Wyjazd do Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich. Uczestnicy mogli dotknąć i zobaczyć sprzęt i łodzie do łowienia ryb w Zalewie. Zwiedzanie Muzeum Bursztynu w Stegnie. Po przyjeździe dyskoteka do godz. 22⁰⁰.

29.08. - Rejs statkiem po Zalewie Wiślanym do Fromborka 1,5 godz. Zwiedzanie katedry

połączone z pięknym koncertem organowym. Zwiedzanie muzeum im. Mikołaja Kopernika. Podczas takich wypadów po Polsce uczestnicy są zdyscyplinowani i zainteresowaniem słuchają przewodnika i zwiedzają miejsca atrakcyjnie turystycznie. O godz. 15³⁰ zebraliśmy się na przystani we Fromborku i wróciliśmy do Krynicy Morskiej statkiem na kolację po drodze zjadając pyszne lody.

30.08. - Plażowanie, opalanie, kąpiel dla chętnych w mokrym i słonym Bałtyku. Po obiedzie można było spacerować po centrum Krynicy Morskiej i kupować pamiątki. Wieczorem po kolacji mieliśmy na terenie ośrodka ognisko, śpiew przy gitarze i skrzypcach połączone z pieczeniem kiełbasek do 24⁰⁰.

25.09. - Akademia słowno-muzyczna w DPS „Pożegnanie lata”. Organizatorzy tradycyjnie zapraszają naszych uczestników do udziału w akademiach.

29.10. - Multikino i udział uczestników w projekcji filmu „Chce się żyć” - wzruszająca opowieść o losach chłopaka niepełnosprawnego, który jest zupełnie zdany na łaskę i niełaskę osób zdrowych. Film w 100% odzwierciedlał dramaty osób niepełnosprawnych.

22.11. - Występ artystyczny w OKiSz Resursa Obywatelska z okazji 18 rocznicy WTZ. Wysilek całego zespołu uczestników i pracowników oklaskiwany owacją na stojącą przez zaproszonych gości.

18.12. - Spotkanie wigilijne przy wspólnym stole, dzielenie się opłatkiem. Tradycyjne jasełka wystawiane przez uczestników w strojach z epoki. Potem wspólna modlitwa na mszy w kaplicy DPS-u

31.12. - Zabawa sylwestrowa z konkursami i składaniem życzeń szczęśliwego Nowego 2014 roku.

Pracownia plastyczno – modelarska.

W roku 2013 pracownia plastyczna wykonywała szereg różnych zadań związanych z twórczością osób niepełnosprawnych. Celem tych działań była terapia o charakterze twórczym, mająca na celu określić możliwości w zakresie plastyki poszczególnych osób, a także pobudzić te osoby do aktywnego uczestnictwa w zajęciach plastycznych. Ze względu na ograniczenia jak i możliwości wynikające z niepełnosprawności, podział zadań był zróżnicowany i elastyczny. Uczestnicy wykonywali różne przedmioty na kiermasze wielkanocne i bożonarodzeniowe. Większość wytworów miała cechy tematów religijnych i kulowych. W okresie wielkanocnym uczestnicy na kiermasz przygotowali deski na których

namalowane były sceny biblijne, robili odlewy z gipsu, oraz tworzyli karty świąteczne. W okresie bożonarodzeniowym uczestnicy również przygotowali różne wyroby. Deski z wizerunkiem Chrystusa w stajence, motywy symboli wpisanych w okres Świąt Bożego Narodzenia jak i szereg przedmiotów typowo komercyjnych do których należały gwiazdki i bombki, oraz stroiki. Wszystkie te czynności wymagały precyzji wykonania tak więc trudniejsze zadania należały do osób bardziej sprawnych manualnie. Pracownia plastyczna z okazji osiemnastej rocznicy Warsztatów Zajęciowych „Nadzieja” przygotowywała scenografie do przedstawienia, które odbyło się w Resursie Obywatelskiej. Podczas pracy nad scenografią zostały użyte różnego rodzaju materiały, oraz narzędzia, tak więc uczestnicy podczas tych działań mogli zapoznać się z możliwościami technologicznymi, oraz metodami pracy. Dobieranie kolorów, oraz tworzenie form z najprostszych elementów dawało poczucie twórczego realizowania. Możliwości te dały efekty w postaci dobrze wykonanej scenografii i spełnionego zadania mającego na celu zmotywowanie poszczególnych osób do działania. Istotną sprawą jest fakt, że zaangażowanie uczestników w działania i procesy twórcze daje satysfakcję z możliwości uczestniczenia w wspólnym przedsięwzięciu. Pracownia plastyczna wykonywała kolejną rzeźbę do projektu, w którym przewidziane są postaci zwierząt rozmieszczone na terenie warsztatu. Podczas tych działań uczestnicy mogli zrozumieć na czym polega technika zwana narzutową. Wszelkie starania

skłaniające uczestników do działania w konkretnym kierunku zaowocowały nowymi pomysłami, z których wyłoniono najlepsze projekty. Powstała rzeźba dzika przedstawiająca zwierzę naturalnych rozmiarów. Realizacja trwała około dwóch tygodni. Znaczącą rolę stanowił pomysł jak i samo wykonanie. Możliwości jakie daje technika narzutowa są specyficzne tak też i sam efekt końcowy jest dość charakterystyczny.

Jednym z istotnych i mający wpływ na uczestników wydarzeń, był wyjazd do muzeum Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku. Tam też można było zapoznać się z twórczością znanej i cenionej polskiej rzeźbiarki Magdaleny Abakanowicz, której duża grupa obiektów była pokazywana. Format i prostota rozwiązań, oraz sposób przedstawienia mogły w sposób oczywisty inspirować. Trudno w pełni stwierdzić jakie echa po sobie zostawił kontakt bezpośredni widza i odbiorcy, gdyż jest on subiektywny, jednak znamiona tego zdarzenia były czytelne i odczuwalne. Przeżycie tego typu zawsze stanowi o wymiarze zdarzenia.

Zajęcia w tej pracowni miały na celu rozwijanie osobowości uczestników na wielu płaszczyznach: usprawnienia manualnego, ćwiczenia koordynacji wzrokowo ruchowej, ćwiczenia skupienia i spostrzegawczości.

Celem zajęć plastyczno – modelarskich było rozwijanie twórczej inicjatywy uczestnika, pomysłowości, a przede wszystkim wiary we własne siły, poznanie różnych technik plastycznych. Każde zajęcia poprzedzone i zakończone były rozmową integrującą na dowolny temat.

Nasze prace były wystawiane na kiermaszach organizowanych przez Gminę Miasta Radomia w budynku Urzędu Miasta, następnie podczas obchodów Dni Godności. Uczestniczyliśmy w Pikniku z plastyką pt.: „Jesteśmy artystami”, jak również i na innych kiermaszach.

Uczestnicy na zajęciach w pracowni plastyczno-modelarskiej poznali różne techniki materiały jakimi posługują się profesjonalni artyści. Poprzez kontakt bezpośredni z twórczym mieli możliwość wpływania na ostateczny wizerunek dzieła. Próby samodzielnej pracy wpłynęły bezpośrednio na autokreację twórczą. Duża grupa uczestników przejęła inicjatywę i otworzyła się na sztukę. W jej różnych formach można dostrzec spontaniczne, odważne i wolne od ograniczeń dzieło. Postawa taka charakteryzuje się pewnymi zaletami, które w wyniku rozwoju zaspokajają i rozwijają myślenie twórcze, oraz stanowią formę wypowiedzi, są językiem wszelkich emocji ludzkich i stają się plastyczną opowieścią. Chęć tworzenia wpływa na rozwój i przyczynia się do aktywnego uczestniczenia w zajęciach artystycznych, a tym samym stanowi podstawę do mierzenia się z nowymi wyzwaniem w obrębie sztuki dając coraz to nowsze efekty i korzyści wynikające z takiej postawy.

W ramach zajęć plastycznych uczestnicy przyswajali wiadomości z zakresu wiedzy o sztuce, kulturoznawstwa, doskonalenia lub przypomnienia uprzednio nabytych umiejętności poznawania nowych technik form plastycznych.

W ramach działalności pracowni plastycznej uczestnicy zdobywali specjalistyczne umiejętności tj. malowanie na szkle, malowanie form gipsowych i ceramiki. Nauka polegała na przyswajaniu wiedzy o właściwościach poszczególnych gatunków farb i lakierów, sposobów prowadzenia pędzla, nanoszenia farby konturowej i wykorzystania szablonów. Efektem końcowym były malowane wazony, świeczniki, doniczki, kominki zapachowe, skarbonki itp. Praca ta dostarczyła okazji do rozwijania umiejętności planowania, kontrolowania i korygowania własnej pracy oraz poczucia odpowiedzialności za powierzony materiał oraz wykonanie zadania.

Uczestnicy przyswajali umiejętność planowania kontrolowania, wyboru odpowiednich materiałów oraz narzędzi pracy. Ważnym elementem terapii było wyzwolenie w uczestnikach aktywności samorzutnej i kreatywności. Cel ten w dużym stopniu udało się zrealizować, gdyż coraz częściej uczestnicy zgłaszali własne pomysły dotyczące tematu pracy lub stosowanej techniki. Dzięki temu powstawały prace autentyczne i niepowtarzalne.

Dzięki pracy w tej pracowni uczestnicy stali się bardziej otwarci, chętni do działania, aktywnie brali udział w różnych przedsięwzięciach. Poprzez pracę uczyli się także poznawania nowych technik plastycznych dających coraz to większe możliwości, bezpośrednio wpływające na wykonane dzieło.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz bezpośredni, prezentację, trening umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening asertywności.

Pracownia komputerowa .

Pracownia komputerowa rozwija umiejętności z zakresu obsługi komputera i urządzeń biurowych, zapoznaje z podstawowymi możliwościami tych urządzeń. Uczestnicy mają możliwość poznania obsługi komputera w zakresie podstawowych czynności z tym związanych. Wykonują zadania o różnej tematyce i różnym stopniu trudności, w zależności od indywidualnych możliwości i stopnia zainteresowania.

W pracowni komputerowej uczestnicy poznawali obsługę nowoczesnego sprzętu komputerowego takiego jak: monitor, powiększalnik, skaner i urządzenie wielofunkcyjne obsługi biurowej.

Kształcenie komputerowe ma na celu:

- naukę obsługi sprzętu: (komputer, drukarka, skaner, gilotyna)
- poznanie i przyswajanie nazw i oznaczeń komputerowych,
- kształtowanie znajomości klawiatury (skrótów klawiszowe),
- poznanie, nauka i doskonalenie znajomości systemu WINDOWS,
- nauka pisania i rysowania z wykorzystaniem programów komputerowych,
- nauka korzystania z Internetu i umiejętne jego wykorzystywanie,
- samoobsługa i zaradność w pracy,
- poznania zasad BHP w pracy z komputerem
- doskonalenie pisowni, czytania, liczenia i zdolności koncentracji,
- kształtowanie i doskonalenie podstawowych procesów psychicznych (uwaga, koncentracja, pamięć, logiczne myślenie, wyobrażenia, spostrzegawczość, kojarzenie i tworzenie).
- rozwijanie psychomotoryki,
- wyrabianie płynności i szybkości ruchów z uwzględnieniem spostrzegania wzrokowego, koncentracji uwagi i operacji umysłowych (analiza, synteza, porównywanie jedno i wielostronne),
- kształcenie analizy i syntezy spostrzegania,
- ćwiczenie koncentracji uwagi i wyobraźni przestrzennej,
- ćwiczenie koordynacji słuchowo – wzrokowo – ruchowej,
- ćwiczenie sprawności rąk, koordynacja rąk oraz współpraca palców podczas posługiwania się klawiaturą komputera,
- wyrabianie wytrwałości i dokładności w pracy,
- kształtowanie pojęcia stosunków, proporcji, wymiarów,
- rozwijanie sprawności graficznych,
- rozwijanie twórczej pracy uczestnika oraz motywacji do samodzielnego uczenia.

Celem zajęć w pracowni komputerowej jest nabycie przez uczestnika nowych umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych Microsoft WORD i PAINT oraz Internetu.

Podczas zajęć w pracowni komputerowej szczególną uwagę zwracano na następujące kwestie:

- bezpieczna i higieniczna praca z komputerem
- prawa użytkownika
- programy licencjonowane
- piractwo komputerowe
- wirus komputerowy.

Uczestnicy uczyli się praktycznej obsługi komputera – poznawali funkcjonalność systemu operacyjnego, zarządzanie plikami i folderami, naukę edycji tekstu, tworzenie prostej grafiki komputerowej, drukowanie, skanowanie, Tworzyli obrazy i rysunki poprzez własne spojrzenie na świat. Oswajali się z nowoczesną techniką i uczyli się praktycznego jej wykorzystania.

Poznawali także wirtualny świat w Internecie, uczyli się wyszukiwania informacji na dany temat z wykorzystaniem różnych wyszukiwarek.

Osiągnięcie przez uczestników podstawowego poziomu kultury informatycznej wymagało odpowiedniego doboru treści nauczania, które pozwoliły : stymulować uczestników do coraz szerszego stosowania techniki komputerowej w ich codziennym życiu, zarówno do rozwiązywania problemów technicznych jak i rekreacji i zabawy, nauczyć uczestników oceniać zalety i wady programów komputerowych i co za tym idzie pewne ograniczenia wynikające ze stosowania techniki komputerowej, nauczyć uczestników przekonania o możliwości wykorzystania komputera niemalże w każdej dziedzinie działalności człowieka.

Poznać zasady BHP obowiązujące w pracy z komputerem.

W trakcie pracy w pracowni uczestnicy wykonywali komputerowe prezentacje oraz prace artystyczne i użytkowe np. karty świąteczne, dyplomy, foldery, reklamówki, zaproszenia, wizytówki i inne. Poznawali literaturę fachową i czasopisma z dziedziny informatyki i multimedii. Uczyli się korzystać z sieci i Internetu.

Ważną rolę w terapii zajęciowej odgrywa Internet. Uczestnicy mają do dyspozycji komputery z dostępem do sieci i bardzo chętnie z tego korzystają.

Zakres wykorzystania Internetu przez uczestników jest bardzo szeroki. Sprawniejsi uczestnicy mieli możliwość za pomocą portalu osób niepełnosprawnych IPON poznawać rówieśników z całej Polski a także komunikować się z nimi na czacie, tworzyli swoje profile na portalach społecznościowych (głównie na Naszej Klasie oraz Facebooku) dodawali na nich galerie zdjęć a także wymieniają się wrażeniami z wycieczek oraz innych wydarzeń.

Internet to również źródło wiedzy oraz rozrywki. Uczestnicy mieli możliwość wyszukiwania interesujących ich informacji o najnowszych wydarzeniach z regionu (kulturalnych, sportowych oraz społecznych), ulubionych zespołach muzycznych a także serialach, filmach oraz pogodzie. Mogli próbować swoich sił w grach i programach edukacyjnych. Programy te rozwijają wiedzę, logiczne myślenie, refleks oraz sprawności manualne.

Uczestnicy oswajali się z nowoczesną techniką i praktycznym jej wykorzystaniem. Dzięki posiadanej kamerze cyfrowej, mieli również możliwość nagrywania imprez okolicznościowych, wykonywania zdjęć pamiątkowych i tworzenia galerii prac, powstających w warsztacie. Uczyli się nagrywać różne dane i pliki muzyczne na płyty CD/DVD. Za pomocą kabla USB zgrywali pliki na dysk twardy i zapisywali je do wcześniej utworzonych folderów.

Nieco mniej sprawni uczestnicy uczyli się obsługiwać programy edukacyjne z zakresu matematyki, ortografii, geografii oraz programy wspomagające pisanie. Poznawali zasady różnych gier komputerowych, których celem jest rozwijanie refleksu, ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i ćwiczenie logicznego myślenia.

Najsprawniejsi uczestnicy doskonalili umiejętność samodzielnej pracy w wybranych programach, wykonując zleczone zadania, jak np.: zakładanie plików, dopisywanie treści, układanie na stronie, formatowanie, pisanie i przepisywanie tekstów itp. Uczestnicy uczyli się również pisania CV, a także podań o pracę.

Znaczną część zajęć zajmują ćwiczenia związane z wykorzystaniem Internetu tj.: obsługa poczty elektronicznej, redagowanie wiadomości i listów, wyszukiwanie informacji na zadany temat, korzystanie z programów On-Line – samodzielne ściąganie różnych danych celem praktycznego wykorzystania np. do wykonania dyplomów, laurek, zaproszeń, kart okolicznościowych, itp.

Internet wykorzystywany był również do pobierania zaświadczeń i wniosków ze strony MOPS oraz Urzędu Miejskiego.

Uczestnicy poznawali pojęcie arkusza kalkulacyjnego i określali jego przeznaczenie. Wykorzystywali program Excel do planowania budżetu i wyliczania wydatków np. podczas

treningu ekonomicznego. Uczyli się zastosowania wielu funkcji tj. suma, minimum, maksimum, wartość średnia. Tworzyli wykresy (kołowe, słupkowe), które następnie wstawiali do edytora tekstu

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społeczne porozumiewanie się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, programowane w tym z użyciem komputera i Internetu, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz bezpośredni, prezentację, trening umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening asertywności.

Pracownia tkactwa, kroju i szycia.

Głównym perspektywicznym celem prowadzenia zajęć terapeutycznych w pracowni tkactwa ręcznego kroju i szycia jest przygotowanie uczestników do pracy w zakresie wykonywania przedmiotów dekoracyjno – użytkowych.

Ów cel jest osiągany między innymi prze:

- nabywanie, rozwijanie i utrwalanie przez uczestników różnych umiejętności, jak choćby zręczności manualnej, koordynacji wzrokowo- ruchowej czy myślenia logicznego;
- praktyczne poznawanie sposobów wykonywania przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych z różnych materiałów (materiały tekstylne, wełna, kordonek, pasmanteria, sznurek, itp.)
- naukę: tkania kolorowych gobelinów, haftu ręcznego, szydełkowania, robótek na drutach, szycia ręcznego jak też naukę podstaw kroju i szycia maszynowego;
- wdrażanie uczestników do dbałości o własny warsztat pracy;
- kształtowanie wytrwałości, samodzielności oraz nawyków oszczędzania surowców i materiałów;
- kształtowania odpowiedzialności, ładu, porządku, przestrzegania regulaminu Warsztatu i zasad BHP;
- wdrażanie uczestników do współzycia i działania w zespole, poszanowania własnej i cudzej pracy oraz własności.

Zadaniem pracowni tkactwa, kroju i szycia jest rozwijanie umiejętności zawodowych w kierunku krawiectwa ręcznego, maszynowego i hafciarstwa. Jednocześnie, wraz ze wzrostem umiejętności uczestnika WTZ, zadaniem pracowni jest nauka szycia i wyrobu praktycznych artykułów jak: obrazy haftowane, makatki, serwetki, zabawki, maskotki, poduszeczki itp. W ramach zajęć prowadzonych w poprzednim roku uczestnicy, w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności a także możliwości intelektualnych i manualnych, wykonywali przedmioty dekoracyjno – użytkowe, które prezentowane były na przeglądach prac uczestników radomskich WTZ, a także sprzedawane na okolicznościowych wielkanocnych i bożonarodzeniowych kiermaszach organizowanych przez Urząd Miejski i podczas Radomskich Dni Godności Osób Niepełnosprawnych oraz wykorzystano m.in. do dekoracji sal podczas występów z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy oraz Święta Rodziny. Dużym zainteresowaniem i popytem na kiermaszach cieszyły się stroiki, palmy i ozdoby świąteczne.

Podczas praktycznych działań uczestnicy mogli poznawać sposoby wykonywania przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych z różnych materiałów (dzianina, wełna, kordonek, pasmanteria, sznurek, itp.). Uczyli się również zasad tkania gobelinów, haftowania ręcznego, szydełkowania, jak też przydatnego w życiu codziennym szycia ręcznego. Mieli również możliwość zapoznania się z podstawami kroju i szycia maszynowego.

Wśród wielu wyrobów znajdujących uznanie w oczach oglądających jak i kupujących to m.in. moźolnie wyhaftowane, kolorową muliną lub wełną, ścięciem krzyżkowym kanwy /obrazy o różnych wymiarach (przedstawiające krajobrazy, kwiaty, martwą

naturę, zwierzęta, anioły, itp.), makatki i bukiety kwiatowe wykonane z kolorowych florystycznych i tekstylnych wstążek jak również wyroby dekoracyjne związane tematycznie z katolickimi Świętami czy innymi wydarzeniami w ciągu roku.

W roku sprawozdawczym przygotowywane były stroje i kostiumy potrzebne do występów artystycznych. W czerwcu z okazji zorganizowania „dnia hawajskiego” na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji na Borkach, były wytwarzane girlandy z kwiatów egzotycznych (ze wstążek florystycznych, krepiny i bibuły) oraz spódniczki hawajskie. W 2013 r. przypadła 18 rocznica powstania naszego Warsztatu. Z tej okazji odbyły się występy artystyczne w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu. Występy te były poprzedzone przygotowaniem kostiumów do różnych tańców. Tancerki potrzebowały odpowiednich wachlarzy, dlatego w pracowni doszyto czarną koronkę do materiału wachlarza oraz odpowiednio ją ukrochmalono i wyprasowano. Szyte też były spódniczki z półklosza. Uczestniczki uczyły się jak należy wykonać miarę danej osoby i odpowiednio ułożyć i skroić materiał, a potem przefastrygować boki i następnie zszyć maszyną do szycia. Następnie dobierany był odpowiedni ścieg do boków spódnicy oraz listwy i paska. Wiele trudności sprawiło nawlekanie igły w maszynie i takie ustawienie naprężenia nitki, aby się nie zrywała. Ponieważ spódniczki były „w gumkę”, więc też trzeba było umiejętnie dobrać długość gumki i przewlec ją agrafką przewlec ją agrafką przez tunel tak aby nie zgubić drugiego końca oraz umiejętnie połączyć oba końce ze sobą, by nie uwierały w pasie i dobrze się trzymały. Przy tej pracy zaangażowane były uczestniczki, które nieźle radzą sobie z haftowaniem, np. na kanwie.

Najważniejszymi elementami wychowania w warunkach warsztatowych wydaje się być wdrażanie uczestników do współzycia i działania w zespole i poszanowania cudzej pracy, a także kształtowanie odpowiedzialności, porządku oraz przestrzegania regulaminu Warsztatu i BHP.

Pewne chińskie przysłowie mówi: „powiedz mi, zapomnę. Pokaż, może zapamiętam. Zaangażuj mnie w to, a zrozumiem.”, praca w pracowni tkactwa kroju i szycia wymaga wiele cierpliwości, wielokrotnych powtórzeń i z pewnością najbardziej dużego zaangażowania.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy, pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, przykładu, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz bezpośredni, prezentację.

Pracownia muzyczno-choreograficzna.

Pogram terapeutyczny pracowni muzyczno – choreograficznej dawał możliwość zaspokojenia naturalnej potrzeby ruchu i rozwijał sprawność fizyczną.

W ramach tej pracowni uczestnicy zajmowali się muzykoterapią, nauką tańca, rytmiką, nauką piosenek i grą na instrumentach. Program ćwiczeń i tańców dostosowany był do potrzeb uczestników oraz ich możliwości. W czasie zajęć dominowała atmosfera zabawy i odprężenia. Ważnym czynnikiem tych zajęć był element relaksacji, który oddziałuje zarówno na system nerwowy jak też na pobudzenie wyobraźni i inwencji twórczej. Zajęcia miały na celu rozwijać zainteresowanie tańcem, doskonalić koordynację ruchowo-wzrokową, rozwijać umiejętności obserwacji ukierunkowanej i spostrzegawczości doskonalić koncentrację uwagi. Kształtować kulturę fizyczną poprzez taniec, poznawać kroki i figury taneczne.

Ważnym czynnikiem tych zajęć jest element relaksacji, który oddziałuje zarówno na system nerwowy, jak też na pobudzenie wyobraźni i inwencji twórczej.

Wszystkie formy ruchu, ćwiczenia taneczne i tańce prowadzone są przy akompaniamencie muzyki instrumentów: pianino, gitara, skrzypce oraz muzyki mechanicznej z płyt CD, DVD i komputera dobranej do rodzaju i celu ćwiczeń. Zajęcia muzyczno – choreograficzne cieszą się

popularnością. Uczestnicy mają potrzebę wyrażania siebie poprzez ruch i taniec. Zajęcia były źródłem ekspresji, wzbudzały wiele radości, satysfakcji i budowały więzi między uczestnikami. Dawały możliwość doświadczania sprawności własnego ciała, co pomagało kształtować pozytywny obraz każdego uczestnika i wzrost poczucia wartości. W czasie tych zajęć uczestnicy pozbywali się: stresu wewnętrznych napięć, kompleksów z powodu nieumiejętności śpiewu i tańca. W oparciu o piosenki przeprowadzane były ćwiczenia rytmiczne oraz tworzenie akompaniamentów na instrumentach perkusyjnych (tamburyna, trójkąty, grzechotki, marakasy, kastaniety). Uczestnicy poznawali zasady gry na tych instrumentach. Na zajęciach muzyczno – choreograficznych podnosili poziom wiedzy i umiejętności związanych z tańcem, muzyką, grą i śpiewem. Poprzez śpiew i recytację nastąpił rozwój mowy, zwiększenie się zasobu słownictwa i wyrażania swoich emocji w sposób werbalny. Nastąpiła poprawa dykcji, komunikowania się między sobą i informowania o swoich potrzebach.

Uczestnicy nie mieli problemów z ćwiczeniami ruchowymi na zajęciach, zawsze chętni i aktywni. Poprawnie radzili sobie z odtwarzaniem i utrwalaniem kroków tanecznych. Systematycznie ćwiczyli i przygotowywali się do występów artystycznych

Walory ruchów tanecznych i ich wpływ na rozwój psychofizyczny osób niepełnosprawnych zostały dostrzeżone przez twórców koncepcji wychowania muzycznego. Muzyka była uwzględniana w różnych programach i systemach edukacyjnych jako forma przygotowania do życia, jako element nauczania ogłady i elegancji ruchu, jako forma zabawy i rozrywki, a przede wszystkim jako czynnik wychowania fizycznego. W dawnych koncepcjach wychowania fizycznego stosowano taniec głównie w celu wzmacniania i kształtowania ciała, nadawania jego ruchom płynności, zręczności, wdzięku i piękna. Uczestnicy bardzo chętnie tańczyli, a wiele zabaw było połączonych z ruchem i tańcem. Podczas zabawy karnawałowej i dyskotek uczestnicy utrwalali wcześniej poznane kroki taneczne. Ruch podczas zabaw i tańców jest ulubioną formą zajęć dla większości uczestników niepełnosprawnych, ponieważ pozwala odreagować napięcia, daje możliwość radosnego i spontanicznego „wyżycia się”.

Bardzo bogaty był kalendarz wydarzeń artystycznych w 2013 roku ale z pewnością warto wspomnieć o:

- Festynie Rodzinnym, jest to święto, które łączymy z Dniem Matki i traktujemy zawsze wyjątkowo. Brali w nim udział wszyscy uczestnicy. W programie zaprezentowane były piosenki, wiersze, tańce o tematyce rodzinnej w podziękowaniu rodzicom. Rodzice bardzo przeżywali występy swoich dzieci, które prezentowali swoje umiejętności podczas występu. Dzięki pracy zespołowej można było zaobserwować zdolności i umiejętności każdego dziecka.

- Radomskich Dniach Godności, mieliśmy okazję zaprezentować się przed większą publicznością, co mobilizuje i motywuje uczestników do dalszej pracy. Uwalnia od napięć, tremy i pozbywa lęków. Uczestniczyliśmy z występem tanecznym do piosenki „Mój dom” i piosenki Cher „The Shop Song”.

- Festyn Hawajski, przygotowaliśmy program kabaretowy piosenki i układ choreograficzny do wybranej muzyki hawajskiej. Występ niestety nie mógł być w całości zaprezentowany ze względu na złą pogodę.

- XVIII rocznica powstania naszego warsztatu, prezentowaliśmy program, który był odzwierciedleniem naszej terapeutycznej pracy z uczestnikami. W programie tym wzięli udział wszyscy uczestnicy. Prezentowaliśmy tańce nowoczesne do wybranej muzyki i piosenki związane tematycznie z życiem warsztatu oraz montaż kabaretowy przedstawiający zabawną historyjkę. Program cały tematycznie związany był z 18-tymi urodzinami warsztatu. Uczestnicy wykazali się zdyscyplinowaniem i zaprezentowali swoje umiejętności z jak najlepszej strony. Potrafili koncentrować swoją uwagę na poprawnym wykonywaniu zadania wykazali bardzo dobrą współpracę w grupie. Występ rocznicowy uczestników w Resursie Obywatelskiej, zakończył się sukcesem, zaproszeni goście byli zachwyceni.

- Występ „Jasełka” - tradycyjnie związany był ze świętami Bożego Narodzenia. Wspólna wieczerza i kolędowanie. Uczestnicy grali swoje role z wielkim zaangażowaniem śpiewali kolędy i pastorałki z akompaniamentem gitary. Uczestnicy integrowali się przy wspólnej wieczerzy składając sobie życzenia świąteczne.

Ponadto uczestnicy brali udział w Koncertach Edukacyjnych organizowanych przez Stowarzyszenie „NADZIEJA” i prowadzone przez Radomską Orkiestrę Kameralną oraz solistów z kraju i z zagranicy. Grana jest tam muzyka klasyczna i jazzowa. Koncerty mają na celu zwrócenie uwagi na wartość naszego dziedzictwa kulturowego, uwrażliwienie na muzykę klasyczną i rozwój emocjonalny słuchaczy.

Zajęcia choreograficzne obejmowały ćwiczenia rytmiczno-taneczne, oddechowe, tańce towarzyskie, ludowe, zabawy i improwizacje taneczne. Ruch z muzyką to także gimnastyka ciała, poprawiająca krążenie i oddychanie. Prowadzi to do poprawy samopoczucia uczestnika i zwiększa możliwości wyrównawcze mechanizmów samoregulacyjnych. Zabawy ruchowe mają z pewnością charakter terapeutyczny.

Wszystkie formy ruchu, ćwiczenia taneczne i tańce prowadzone były przy akompaniamencie muzyki mechanicznej dobranej do rodzaju i celu ćwiczeń. Zajęcia choreograficzne były dla uczestników źródłem ekspresji, dawały im możliwość doświadczenia sprawności własnego ciała, co pomagało im kształtować pozytywny obraz siebie.

Zajęcia te dawały uczestnikom wiele radości, możliwości samorealizacji oraz podniesienia poczucia własnej wartości.

Miały pozytywny wpływ na psychikę uczestnika, wywołując dodatnie napięcia, które stymulują aktywność ruchową. Technika improwizacji ruchowej pomagała w akceptacji własnego ciała, kształtując wyobraźnię ruchowo-przestrzenną, pomagała pozbyć się ruchów mimowolnych.

Zajęcia tego typu uczą wrażliwości, ekspresji, rozwijają intelektualnie, kształcą pamięć, uwagę, doskonałą umiejętność językowe i poprawiają dykcję. Na zajęciach uczestnicy konstruktywnie reagowali na niepowodzenia, chętnie powtarzali polecenia lub sami prosili o pomoc. Wykazywali cechy integracji w grupie, angażowali się w prace zespołowe. Zachowywali się zgodnie z normami interpersonalnymi w relacji kolega – kolega, okazując sobie przy tym dużą tolerancję i zrozumienie.

Cele szczegółowe zajęć to:

- Zaspokajanie naturalnej potrzeby aktywności ruchowej
- Kształtowanie koordynacji przestrzenno-ruchowej oraz estetyki ruchu, doskonalenie wyczucia rytmu
- propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia
- rozwijanie wrażliwości muzycznej
- popularyzacja tańców narodowych, ludowych, nowoczesnych
- rozwijanie indywidualnych zainteresowań, uzdolnień muzycznych i postawy twórczej
- kształtowanie odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej
- prezentowanie układów tanecznych na uroczystościach warsztatu

Zajęcia muzyczno – choreograficzne cieszyły się wśród uczestników dużą popularnością, mogli oni wyrażać siebie poprzez muzykę, ruch i taniec. Zajęcia z muzykoterapii i choreoterapii były dla uczestników źródłem ekspresji, dawały im możliwość doświadczenia sprawności własnego ciała, co pomagało kształtować pozytywny obraz siebie.

Wśród metod pracy w tej pracowni możemy wyróżnić: metody słowne takie jak: dostarczanie wiadomości, społecznego porozumiewania się na drodze umowy (pochwały, zakazy, upomnienia), pogadanka, rozmowa, dyskusja, opis, instrukcje, metody praktyczne w tym: samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych przez terapeutę, ćwiczeń, realizacja zadań wytwórczych, odtwarzania, metody oglądowe w tym: pokazu i obserwacji, quiz, metoda małych kroków, heureza, bezpośredniego odbioru, objaśniająco – poglądowe takie jak: pokaz, lektura, audycje radiowe i telewizyjne, samodzielnego dochodzenia do wiedzy w tym: problemowa, drama,

inscenizacji, sytuacyjna, symulacyjna, stosowanie wzmocnień pozytywnych, instruktarz bezpośredni, prezentację, trening umiejętności zachowań społecznych w tym trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening asertywności, metodę inscenizacji. Obok zajęć prowadzonych we wspomnianych wyżej pracowniach, niemałe znaczenie miał element pracy prowadzonej przez psychologa i rehabilitacji ruchowej przez rehabilitanta.

IX Rewalidacja psychologiczna.

Główne kierunki działalności rehabilitacyjnej psychologa w okresie sprawozdawczym służyły do realizacji zadań terapii zawodowej, społecznej, poznawczej i wychowawczej. Psycholog w pracy rewalidacyjnej starała się w procesie terapii, aby uczestnicy WTZ osiągnęli maksymalny rozwój oraz przystosowanie do pełnienia roli społecznej. Istotnym zadaniem jest rozbudzenie potrzeb i aspiracji z jednoczesną oceną realnych możliwości rozwojowych, usprawnianie zachowanych funkcji, kompensowanie braków organicznych i funkcjonalnych, systematyczną korektę wad, redukcja obciążeń wynikających z upośledzeń i niezdolności do pracy. Rewalidacja – to system wychowania, nauczania i terapii osób niepełnosprawnych.

Psycholog w pracy rewalidacyjnej starała się, aby uczestnicy WTZ osiągnęli maksymalny rozwój oraz przystosowanie do pełnienia ról społecznych, jak najpełniejszym uczestnictwem w życiu rodzinnym i zawodowym. Prowadzona indywidualna i grupowa terapia uczestników pozwala na ich jak pełniejszy rozwój społeczny, poznawczy i osobowościowy, biorąc pod uwagę stopień ich niepełnosprawności i poziom rozwoju umysłowego. Psychoterapia indywidualna stanowi interakcje między dwiema osobami. Grupowa to wykorzystywanie interakcji między niepełnosprawnym a psychologiem w grupie. W terapii zajęciowej dużą rolę odgrywają elementy psychoterapii pozytywnej, umożliwiające osobie nauczenie się umiejętności rozwiązywania i łagodzenia konfliktów.

Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne prowadzone przez psychologa, pozwalały na stymulowanie ogólnego rozwoju osoby, ćwiczenie koncentracji, uwagi, usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej, kształtowanie umiejętności porównywania, segregowania, uczyły umiejętności pisania i czytania oraz liczenia, rozbudzały zainteresowania i podnosiły motywację do pracy i nauki.

Jedną z metod kształtowania i rozwoju osobowości była stosowana przez psychologa psychoterapia indywidualna i grupowa uczestników. Umożliwiała ona nauczenie się umiejętności rozwiązywania i łagodzenia konfliktów, wydobywała z głębi osobowości człowieka naturalnej dobroci i życzliwości oraz cech zgodnego współżycia z innymi.

Psycholog przeprowadzała zajęcia komunikacji interpersonalnej, ucząc zasad konstruktywnego komunikowania się, pokazywał blokady i bariery istniejące w komunikacji i uczyła skutecznego słuchania i wyrażania własnych poglądów. Formy oddziaływań werbalnych opierają się na interakcjach słownych między terapeutą a uczestnikiem. Psycholog tłumaczyła różne sytuacje i wyjaśniała sens powiązań między trudnościami życiowymi a przejawianymi zaburzeniami, interpretowała przeżycia i zachowania uczestników.

Prowadzone Treningi asertywności kształtowały umiejętność rozpoznawania stanów emocjonalnych własnych i innych, czyli uczyły wglądu i empatii, pozwalały na naukę skutecznych sposobów mówienia „nie” i obrony własnych opinii. Istotnym zadaniem psychologa było również konstruowanie indywidualnych programów rehabilitacji uczestników we współpracy z Radą Programową warsztatu. Dwa razy do roku psycholog przeprowadzała wspólnie z Radą Programową Warsztatu, ocenę postępów uczestnika i ocenę indywidualnych programów terapeutycznych, co pomagało uczestnikowi lepiej poznać jego możliwości i ograniczenia, wskazać gdzie tkwią bariery utrudniające postęp w terapii.

W celu ustalenia postępów w procesie rehabilitacji psycholog przeprowadzała badania z zakresu Dojrzałości Społecznej, co pozwoliło na udokumentowanie rozwoju zaradności poszczególnych uczestników, potencjału rozwojowego zachowań pro społecznych i uspołecznienia. W poszczególnych pracowniach psycholog przeprowadzała obserwację uczestników czynną

i bierną, co dawało dodatkową możliwość poznania zachowań uczestników w grupach, ich umiejętność współpracy i współdziałania. Trening radzenia sobie ze stresem, którego celem jest nabycie umiejętności skutecznego pokonywania przeszkód stawianych nam przez życie, poznanie roli stresu w życiu, jego pozytywnego wpływu na nasze działanie. Ściśle związane ze stresem i poprawną reakcją na stres jest nauczenie relaksacji. Jest to umiejętność przydatna dla każdego człowieka, szczególnie jednak polecana dla osób z zaburzeniami emocjonalnymi, narażonymi na silny stres, mających trudności z koncentracją, itp.

W trakcie realizacji programu rehabilitacji w 2013 roku dużą wagę psycholog przywiązywała do zajęć socjoterapii osób niepełnosprawnych. Wśród wielu form pomocy osobom niepełnosprawnym istotne znaczenie ma socjoterapia, której formuła dopasowana jest do potrzeb, i zainteresowań osób w niej uczestniczących. Socjoterapia adresowana jest głównie do osób z trudnościami w zachowaniu i przystosowaniu. Terapeutyczny charakter socjoterapii polega na organizowaniu takich sytuacji społecznych, które podczas grupowych spotkań sprzyjają odreagowaniu napięć emocjonalnych, dostarczają uczestnikom doświadczeń korekcyjnych i kompensujących. Psycholog wydawała opinie psychologiczne o uczestniku do Sądu Rodzinnego, Komisji ds. Orzecznictwa, Miejskiego Ośrodka pomocy Rodzinie, itp. zależnie od potrzeb rodziców, instytucji, Warsztatu. W celu lepszej kontroli przebiegu i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji psycholog dokonywała wpisów do zeszytów obserwacji bieżących. Istotne było utrzymywanie stałej współpracy i indywidualnego kontaktu z rodzicami i opiekunami, konsultacje i rozmowy informujące o przebiegu rehabilitacji ich dziecka. Więzy uczuciowe, łączące dziecko niepełnosprawne z pozostałymi członkami rodziny, są istotnym motywem do przejawiania aktywności w trakcie terapii. Dlatego integralną częścią rehabilitacji jest przygotowanie rodziny, wszystkich specjalistów oraz całego społeczeństwa do wzajemnego współdziałania z osobami niepełnosprawnymi.

Współpraca z rodzicami ma za zadanie przełamywanie stereotypów, kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich, naprowadzanie na właściwe zachowania wobec dzieci i pełną akceptację ich niepełnosprawności.

W Warsztacie prowadzone są spotkania z rodzicami w sposób systematyczny, pozwalają one skonsolidować działania rodziców na rzecz Warsztatu, a więc i swoich dzieci.

Psycholog realizowała pracę wychowawczą i edukacyjną z osobami niepełnosprawnymi współpracując ściśle z Radą Programową Warsztatu, co przyczyniało się do uzyskania jak największej wiedzy o osiągnięciach danej osoby w prowadzonej z nią pracy rewalidacyjnej.

X . Rehabilitacja ruchowa.

Do Warsztatu Terapii Zajęciowej „NADZIEJA” uczęszczają osoby z upośledzeniem umysłowym, mózgowym porażeniem dziecięcym, zespołem Downa, chorobą Perthesa oraz wadami wzroku. Uczestnicy mają obniżoną sprawność, wydolność oraz koordynację fizyczną.

Rehabilitacja ruchowa w Warsztacie Terapii Zajęciowej koncentruje się na korekcji wad postawy, zapobieganiu regresowi fizycznemu, poprawieniu kondycji fizycznej, wydolności krążeniowo – oddechowej oraz usprawnianiu widzenia. Dużo osób ma nadwagę, dlatego korzystają z Sali rehabilitacyjnej aby zwiększyć swoją sprawność fizyczną i ją utrzymać.

Dla uczestników WTZ rehabilitacja ruchowa ma bardzo duże znaczenie:

- Zapobieganie ograniczenia ruchomości w stawach,
- Zapobieganie osłabieniu mięśni i ich zanikom,
- Zapobieganie obrzękom,
- Przywracanie prawidłowej ruchomości w stawach oraz siły wytrzymałości mięśni,
- Poprawa koordynacji i równowagi,
- Korekcja wad postaw ciała,
- Poprawa czynności układu krążeniowo – oddechowego,
- Pobudzenie i poprawa czynności o.u.n,

- Zwiększenie wydolności i sprawności ogólnej,
- Nauka nawiązywania kontaktu emocjonalnego, koncentracji wzroku i bliskiego kontaktu fizycznego z partnerem,
- Kształtowanie poczucia własnej tożsamości, orientacji w schemacie własnego ciała i przestrzeni,

Prowadzone były zajęcia na Sali rehabilitacyjnej, oprócz tego uczestnicy mieli możliwość wykonywania ćwiczeń, gier i zabaw ruchowych na specjalnie przygotowanym placu w terenie otwartym. Dodatkowym wypełnieniem programu były zajęcia, które uczestnicy odbywali na basenie .

Ze względu na różnorodność występujących schorzeń wśród uczestników WTZ, usprawnianie realizowane było poprzez różne formy ćwiczeń indywidualnych i grupowych.

Ćwiczenia oddechowe – Zadania ćwiczeń oddechowych polegają na zwiększeniu pojemności płuc oraz poprawieniu ruchomości i ukształtowania klatki piersiowej.

Celem ćwiczeń oddechowych jest nauczenie prawidłowej czynności oddychania, zwiększenie wydolności i sprawności narządu oddechowego, zniesienie przykurczów, ćwiczenia poszczególnych faz oddechowych w zależności od wskazań. Ćwiczenia oddechowe pod względem działania można podzielić na:- ogólne (marsze, biegi, podskoki, zabawy ze śpiewem),
Cel ćwiczeń oddechowych to:

- nauczenie prawidłowego oddychania
- poprawa czynności układu oddechowego
- uzyskanie prawidłowego rozwoju klatki piersiowej
- korekcja postawy w obrębie układu oddechowego
- zwiększenie ruchomości stawów klatki piersiowej i przepony
- wzmocnienie mięśni oddechowych
- poprawa ogólnej kondycji

Poza podstawowymi ćwiczeniami oddechowymi wskazane są ćwiczenia oddechowe w formie gier i zabaw, ćwiczenia w wodzie oraz marsze i biegi ze zwróceniem uwagi na rytm i prawidłowość oddechu. Przed rozpoczęciem ćwiczeń sala powinna być przewietrzona. Każde ćwiczenie rozpoczynamy w odpowiednio dobranym ułożeniu ciała. Ruchy należy wykonywać dokładnie, bez nadmiernego napinania mięśni.

Ćwiczenia ogólnousprawniające – są ćwiczeniami oddziałującym na cały organizm człowieka.

Celem tych ćwiczeń jest:

- Podniesienie ogólnej sprawności i wydolności fizycznej
- Kształtowanie prawidłowej postawy
- Poprawa koordynacji ruchowej
- Zachowanie pełnego zakresu ruchu w stawach

Ćwiczenia ogólnousprawniające prowadzone są, nie tylko indywidualnie ale również w grupach. Do grup dobierani są uczestnicy o podobnych zaburzeniach narządu ruchu i mniej więcej tym samym stopniu sprawności fizycznej. Ćwiczenia ogólnie usprawniające grupowe mają wiele aspektów psychologicznych, które działają mobilizująco i pobudzająco na uczestników. Przy wykonywaniu ćwiczeń w grupach dużą rolę odgrywa czynnik rywalizacji. Powstaje możliwość podpatrywania i przyjmowania sposobów wykonywania ruchów i czynności jednych uczestników od drugich.

Ćwiczenia ogólnokondycyjne odbywają się na Sali gimnastycznej wyposażonej w sprzęt do ćwiczeń:

- drabinki rehabilitacyjne – przeznaczone są do ćwiczeń ogólnousprawniających oraz z zakresu gimnastyki korekcyjnej

- materace
- rowerek treningowy
- trener eliptyczny
- stepper
- piłki do ćwiczeń rehabilitacyjnych

Gimnastyka lecznicza – Gimnastyka lecznicza są to specjalistyczne ćwiczenia mające na celu kształtowanie cech motorycznych i wydolności fizycznej, leczenie dysfunkcji narządu ruchu, korekcja skrzywień kręgosłupa czy kształtowanie koordynacji ruchowej indywidualnie bądź grupowo.

Ćwiczenia rozciągania – mają na celu zniesienie przykurczu tkanek miękkich okołostawowych i mięśni. Dla uzyskania rozciągnięcia wymienionych tkanek używa się odpowiednio dawkowanej siły.

Ćwiczenia orientacji przestrzennej

Niesprawność wzrokowa kilku uczestników naszej terapii mających znaczne stopnie niepełnosprawności z tytułu inwalidztwa wzroku, powoduje trudności w zaspokajaniu ich potrzeb życiowych, dlatego też prowadziliśmy zajęcia z orientacji przestrzennej. Uszkodzenie anatomiczne narządu wzroku jest przyczyną obniżenia funkcjonowania jednostki w trzech wymiarach: biologicznym, osobistym i społecznym. Dysfunkcje w jakiegokolwiek płaszczyźnie niepełnosprawności pozbawiają człowieka niezależności osobistej.

Złożoność problematyki tyflogicznej jest porównywalna do ogromnych wymagań stawianych niepełnosprawnym przez współczesny świat. Tak jak dla niewidomego nieustannie zmienia się środowisko w jego cyklu życia osobniczego, jak dynamiczna jest przestrzeń wokół niego, jak często sytuacje powodują niepożądany lęk, tak proporcjonalnie wzrastają przed pedagogami wymagania metodologiczne dotyczące narzędzi – dróg pomocnych w zaspokojeniu ogromu potrzeb niewidomego, wynikających z jego oczekiwań i strukturalnej zmienności psychofizycznej.

Ćwiczenia w wodzie

Gimnastyka w wodzie indywidualna i zespołowa jest podstawą rehabilitacji w wielu schorzeniach. Aktywność fizyczna w wodzie usprawnia narząd ruchu, wpływa na kształtowanie powierzchni stawowych, elastyczność i sprężystość torebek stawowych i więzadeł oraz poprawę ogólnej kondycji pacjenta. Środowisko wodne dodatkowo powoduje zmniejszenie pobudliwości nerwowej, rozluźnienie mięśni i odciążenie stawów. W wodzie można ćwiczyć indywidualnie lub zespołowo, ćwiczenia indywidualne: rozpoczyna się z uczestnikami nie oswojonymi ze środowiskiem wodnym – pomoc polega na: - (podtrzymywaniu ich w wodzie prowadzeniu ruchu). Ćwiczenia zespołowe: prowadzi się z uczestnikami oswojonymi ze środowiskiem wodnym.

Grupa dobierana jest pod względem: - wieku, płci ogólnej sprawności i wydolności fizycznej- rodzaju dysfunkcji lub choroby – utworzenie jednolitej grupy ułatwia dobór i prowadzenie ćwiczeń.

Uczestnicy na basenie uczą się także podstawowych elementów pływackich doskonala już opanowane umiejętności pływackie oraz korzystają z hydromasażu.

Zajęcia na basenie prowadzone są w formie rekreacyjno – zabawowej połączonej z nauką pływania. Uczestnicy uczą się podstawowych elementów pływackich i doskonala już opanowane umiejętności pływackie. Korzystają również z wielu atrakcji znajdujących się na basenie np. hydromasaż , jacuzzi.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej uczęszczali na Aquapark Centrum Słoneczne w okresie od stycznia do czerwca 2013 roku a następnie od września do grudnia 2013 roku.

Zajęcia w środowisku wodnym wpływają na poprawę ogólnej kondycji organizmu ćwiczących, hartują, zapobiegają chorobom, opóźniają starzenie się, wpływają na redukcję masy ciała osób otyłych oraz pozytywnie kształtują sferę psychiczną, z powodzeniem są wykorzystywane w prewencji wielu chorób cywilizacyjnych.

Aktywność fizyczna w wodzie, ma na celu:

- podniesienie poziomu sprawności fizycznej
- poprawę sprawności aparatu ruchu,
- wysmuklenie ciała i poprawę samopoczucia (redukcja masy ciała)
- usprawnienie układu sercowo – naczyniowego i układu oddechowego
- poprawę sprawności osób otyłych

Bardzo pozytywnie wpływają na organizm, są to zajęcia lubiane przez większość uczestników.

Zabawy i gry ruchowe

Mają na celu trzy kierunki oddziaływania:

- Profilaktyka
- Korektywa istniejących wad w postawie
- Kompensacja różnego rodzaju braków i uszkodzeń

Zabawy i gry ruchowe wpływają dodatnio na wzrost wydolności układu krążenia, oddychania, przemiany materii. Zabawy i gry ruchowe odgrywają istotną rolę w oddziaływaniu na system nerwowy. Przez swobodę działania, beztróskę, prostotę form ruchowych rozładują napięcia nerwowe, wprowadzają uspokojenie.

Z punktu widzenia wychowawczego zabawy i gry ruchowe pełnią przede wszystkim rolę bodźca fizycznego, oddziałującego na fizyczną stronę osobowości człowieka. Równocześnie daje możliwość oddziaływania na psychikę i umysłową stronę osobowości bawiącego się i sprzyjają nerwowemu odprężeniu i czynnemu wypoczynkowi.

Zabawy i gry ruchowe w zastawieniu z innymi rodzajami ćwiczeń angażują wielkie masy mięśniowe i dają okazje do wszechstronnego, wielokierunkowego i prawie nieograniczonego wpływania na człowieka. Opierając się o takie formy ruchu jak: chód, bieg, skok, rzut, umożliwiają nie tylko doskonalenie tych form, lecz na tej drodze również podnoszenie funkcji adaptacyjnej ustroju oraz zwiększenie jego przydatności życiowej.

Uczestnicy naszego Warsztatu brali udział w spartakiadach oraz zawodach sportowych co pozwalało na wykorzystanie umiejętności wypracowanych i zdobytych podczas zajęć rehabilitacji ruchowej.

09.04.2013 uczestnicy brali udział w IV Ogólnopolskim Drużynowym Turnieju BOCCIA o Puchar Prezydenta Miasta Radomia.

23.09.2013 odbyła się VIII Radomska Spartakiada dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej zorganizowana przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”.

W ramach imprez odbyło się wiele konkurencji sportowych w czasie których, uczestnicy warsztatu integrowali się z innymi osobami biorącymi udział w imprezie, aktywnie brali udział w wielu konkurencjach zdobywając wiele nagród i wyróżnień .

03.12.2013 – uczestnicy warsztatu brali udział w II Mikołajkowym Turnieju Tenisa Stołowego zorganizowanym przez Warsztat Terapii Zajęciowej przy PZN OM.

Ważnym elementem w procesie rehabilitacji Warsztatu w roku sprawozdawczym była realizacja **treningu ekonomicznego**, miała na celu naukę wydatkowania pieniędzy, wykonywania prostych działań matematycznych, liczenia reszty, planowania zakupów potrzebnych im produktów czy przedmiotów, gdzie mogli dokonywać własnych wyborów i gospodarować środkami płatniczymi, oprócz tego realizowano indywidualne wyjścia w miarę potrzeb celem zrealizowania wymarzonego przez uczestnika zakupu.

Uczestnicy pobierający środki na trening ekonomiczny kwitują ich odbiór na specjalnie do tego celu przygotowanej liście własnym podpisem, bądź odciskiem kciuka (jeżeli nie potrafią pisać).

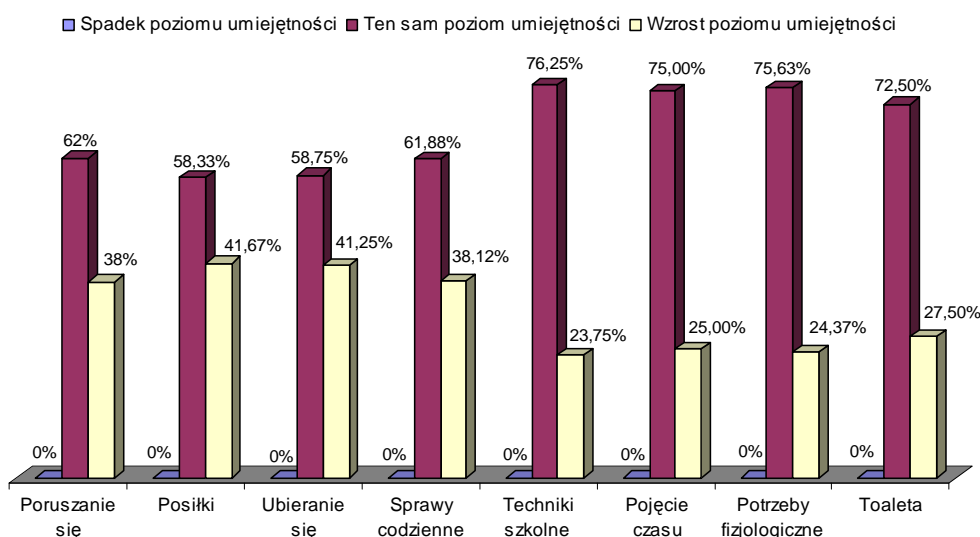
Dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych treningu ekonomicznego. Podstawą rozliczenia wydatkowanych środków były paragony zakupu towarów, archiwizowane przez instruktorów.

XI. Liczba uczestników którzy poczynili postępy w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej

W procesie rehabilitacji i terapii realizowanej w naszym Warsztacie uczestnicy w minionym roku pracowali według założeń Indywidualnych Programów Terapeutycznych. Rada Programowa Warsztatu dokonała oceny wyżej wymienionych programów dwa razy w ciągu roku. Po dokonaniu oceny rocznych efektów rewalidacji wobec wszystkich uczestników, członkowie Rady Programowej postanowili przedłużyć im uczestnictwo w zajęciach Warsztatu, biorąc pod uwagę pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji umożliwiających im zdobycie szerszych kompetencji społecznych, większej samodzielności w zakresie zaradności osobistej, ewentualnie znalezienie zatrudnienia.

W ocenie zaradności osobistej i samodzielności – ocenie podlegał stopień zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego przejawiający się przez dbanie o higienę osobistą, zdolność przygotowania posiłków, samodzielne spożywanie posiłków, umiejętności związane z wykonywaniem czynności gospodarczych, obsługa sprzętu AGD i RTV, dokonywanie zakupów, gospodarowanie środkami pieniężnymi, dbanie o porządek i estetykę najbliższego otoczenia, poziom znajomości placówek użyteczności publicznej, umiejętność korzystania ze środków transportu miejskiego, poczucie obowiązku dyscypliny i punktualności, znajomość i stosowanie zasad życia społecznego.

Zaradność osobista i samodzielność

W ocenie zaradności osobistej i samodzielności:

W zakresie poruszania się wzrost poziomu umiejętności osiągnęło 15 osób. Dzięki nabyciu tej sprawności uczestnicy poszerzyli swój obszar poruszania się, poznali drogę do WTZ, potrafią samodzielnie przychodzić na zajęcia terapeutyczne., skorzystać ze środków komunikacji miejskiej, znają obowiązki pasażera dotyczące kasowania biletu, właściwego zachowania się w autobusie. Na dobrze znanej sobie trasie wybierają właściwą linię. W kategorii posiłki zwiększyło osiągnięcia 17 uczestników. Nauczyli się przygotowywać proste posiłki, wykonać różnego rodzaju napoje, znacznie polepszyło się też posługiwanie się sztucami podczas spożywania posiłku. W zakresie umiejętności ubierania się 17 osób samodzielnie zakłada garderobę, potrafi zapiąć guziki, nie myli stron(przód- tył), poprawnie rozróżnia lewą i prawą stronę ubioru. W kategorii spraw codziennych 15 osób zdecydowanie osiągnęło wyższe wyniki. Potrafią lepiej planować swoje wydatki, rozróżniają pieniądze, rozumieją ich wartość. Poprawiły się ich zachowania konsumenckie w sklepie, urzędach, potrafią skorzystać z punktów usługowych typu poczta, zakład szewski, totalizator sportowy, itp. W kategorii technik szkolnych poprawił się poziom pisania i czytania u14 uczestników, zaś poziom liczenia u 5 osób. Niektórzy nauczyli się podczas terapii własnego podpisu co pozwoliło na zmianę w dowodach osobistych na możliwość

samodzielnego podpisywania dokumentów. W sferze potrzeb fizjologicznych 10 uczestników zwiększyło poprawność zaspakajania głodu i pragnienia, zmywania naczyń ręcznie i przy użyciu zmywarki, potrafią dobrać i rozróżnić produkty konieczne do sporządzenia potrawy lub napoju, wybrać właściwe narzędzia i naczynia. Poprawiła się też samoobsługa zachowania się w toalecie. Zachowują czystość po skorzystaniu z toalety, spuszczaają wodę, myją ręce, potrafią skorzystać z automatycznych mydelniczek i suszarek do rąk. U 5 osób poprawiły się relacje z osobami płci przeciwnej, szczególnie dotyczy to męskiej części uczestników. Potrafią właściwie okazywać sympatię wobec wybranych koleżanek, przepuszczają w drzwiach, podają rękę pomagając, przenoszą cięższe rzeczy. Zdecydowanie 10 osób osiągnęło umiejętność i wiedzę na temat konieczności zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarzy, rozróżniają porę zażywania specyfików, starają się przestrzegać ilości tabletek. Wiedzą od jakiego lekarza specjalisty mają przepisane leki i na co mają im one pomóc. W zakresie toalety wyraźnie poprawę osiągnęło 11 osób. Potrafią poprawnie przestrzegać higieny osobistej i ubioru, rozumieją i właściwie myją zęby, włosy, potrafią samodzielnie się uczesać. Kobiety rozumieją i zachowują się poprawnie w okresie miesiączki, natomiast mężczyźni samodzielnie się golą korzystając głównie z elektrycznych golarek. Wyraźnie wzrost poziomu umiejętności zauważono u 32 osób w zakresie zaradności osobistej i samodzielności w czynnościach dnia codziennego, czynności przygotowania posiłków, korzystania z komunikacji miejskiej, poszerzył się obszar samodzielnego poruszania się, świadomość zachowania codziennej higieny, konieczności dbania o swoje zdrowie i zapobiegania chorobom, planowania, wydatkowania pieniędzy, poprawie uległy zachowania konsumenckie.

Rada Programowa Warsztatu podjęła decyzje dotyczące dalszych planowanych działań rewalidacyjnych w celu zwiększania zaradności osobistej i samodzielności uczestników w tym:

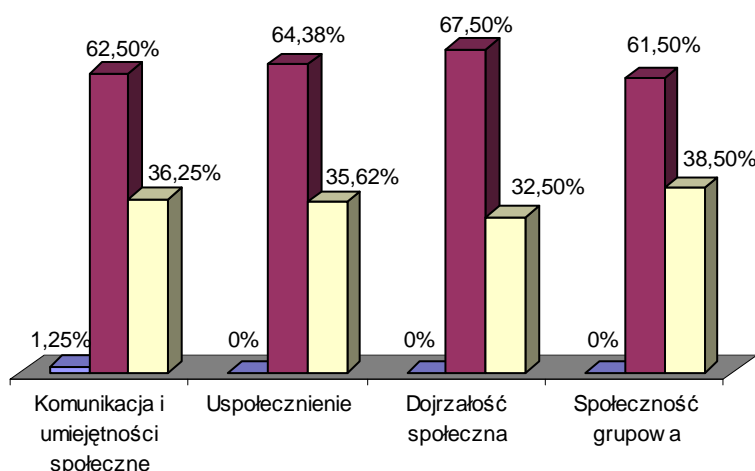
- Trening umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
- Poznanie przeznaczenia instytucji użyteczności publicznej.
- Nauka organizacji aktywnego wypoczynku.
- Wzbogacanie zasobu słów i pojęć.
- Trening pisania, liczenia i czytania.
- Nauka prawidłowego realizowania treningu ekonomicznego.
- Nauka zasad ruchu drogowego pieszych.
- Troska o zdrowie, profilaktyka prozdrowotna.
- Nauka umiejętności korzystania ze środków komunikacji miejskiej.
- Nauka obsługi sprzętu i urządzeń kuchennych.
- Wdrażanie zasad organizacji i planowania czynności gospodarczych i porządkowych.
- Trening samokontroli własnych emocji.
- Wdrażanie zasad higieny osobistej i odzieży.
- Trening relaksacji, niwelowanie lęków i napięć.
- Kształtowanie samodyscypliny i dyscypliny pracy.
- Wdrażanie zasad prawidłowego odżywiania.
- Motywowanie do nauki i pracy.
- Nauka zasad ruchu drogowego pieszych.
- Kształtowanie gustu i dobrego smaku.
- Trening asertywności i komunikacji interpersonalnej.
- Poznanie instrukcji i zasad obsługi urządzeń i sprzętu.
- Partycypacja norm i zasad harmonijnego współdziałania w grupie.
- Kształtowanie gustu, dobrego smaku, estetyki.
- Nauka korzystania z instytucji użyteczności publicznej.
- Stymulacja rozwoju poznawczego i społecznego.

- Rozwój uzdolnień i zainteresowań.
- Poprawa poziomu wyrażania swoich myśli, opiniowania poglądów

W ocenie rehabilitacji społecznej – ocenie podlegały umiejętności interpersonalne, komunikowanie się, współpraca w grupie, umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za siebie i innych, za powierzone zadania, za mienie warsztatu, poznanie poziomu własnych możliwości i ograniczeń, umiejętność planowania działań i przewidywania ich skutków, umiejętność rozwiązywania konfliktów, przestrzeganie zasad i norm współżycia społecznego, zainteresowanie problematyką społeczną kraju.

Rehabilitacja społeczna

■ Spadek poziomu umiejętności ■ Ten sam poziom umiejętności □ Wzrost poziomu umiejętności

Rehabilitacja społeczna

W przeciągu roku systematycznie wzrost kompetencji społecznych uzyskało 38 osób. U 15 uczestników poprawił się zakres komunikacji werbalnej i niewerbalnej, używanie form grzecznościowych, umiejętność załatwiania spraw urzędowych, w punktach usługowych, podczas wizyty w przychodni. Lepsze efekty w zakresie uspołecznienia uzyskało 14 osób, u których poprawie uległa umiejętność współpracy i współdziałania, znajomość i konieczność przestrzegania norm społecznych, realizacja ról społecznych, które muszą realizować w środowisku w jakim żyją. Dojrzałość społeczna, która wzrosła u 13 uczestników to głównie umiejętność zaradności w sytuacji konfliktu, rozwiązywania problemów z zasadą kompromisu, wiedzy co to jest tolerancja, przestrzeganie regulaminu i dyscypliny, stosowanie się do zakazów i nakazów, poprawne zachowanie w miejscach publicznych, rozumienie i potrzeba własnego rozwoju. Społeczność grupowa, która wzrosła u 15 uczestników pozwoliła na poprawę relacji z innymi ludźmi, kolegami i koleżankami z Warsztatu. Uwidoczniła się potrzeba integracji z grupą, otwartość wobec członków grupy, wzbogacenie sfery emocjonalnej spowodowało chęć nawiązywania i podtrzymywania właściwych kontaktów społecznych. Uczestnicy, u których poprawił się poziom społeczności grupowej nauczyli się otwarcie wyrażać swoje opinie i poglądy, zainteresowali się problemami społecznymi i gospodarczymi kraju i miasta, poznali tradycje i obyczaje związane ze świętami, regionem, wzrósł poziom świadomości własnych możliwości i ograniczeń.

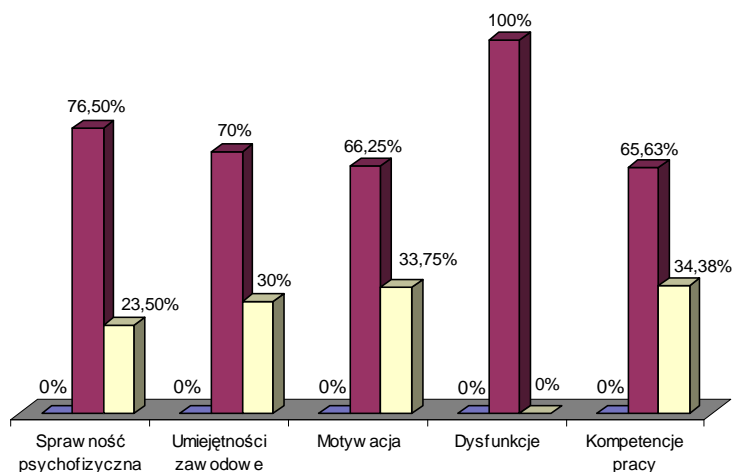
Rada Programowa Warsztatu podjęła decyzje dotyczące dalszych planowanych działań rewalidacyjnych w celu zwiększania kompetencji społecznych uczestników w tym:

- Rozwój właściwych postaw interpersonalnych.
- Kształtowanie właściwych postaw i zachowań.
- Nauka właściwego korzystania z praw i obowiązków obywatelskich.
- Trening komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
- Zainteresowanie lokalną problematyką społeczną, pobudzanie aktywności społecznej.
- Utrwalanie zwrotów grzecznościowych.
- Kształtowanie właściwych postaw i zachowań.
- Nauka organizacji czasu wolnego i aktywnego wypoczynku
- Wzbogacanie poczucia własnej wartości.
- Stwarzanie sytuacji sprzyjających poznawaniu i rozumieniu własnych potrzeb.
- Poznanie praw i obowiązków obywatelskich.
- Trening relaksacji i radzenia sobie ze stresem.
- Nauka poszanowania zdrowia(przestrzeganie diety, zapobieganie chorobom).
- Nauka zachowań w sytuacji zagrożenia, poznanie numerów alarmowych, przeznaczenia instytucji użyteczności publicznej
- Nauka otwartej komunikacji własnych opinii i poglądów.
- Nauka rozwiązywania konfliktów poprzez kompromis, negocjacje.
- Kształtowanie i motywowanie do nauki nowych umiejętności.
- Kształtowanie umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
- Trening zachowań asertywnych i prospołecznych.
- Uwrażliwienie na potrzeby innych
- Partycypacja norm i zasad harmonijnego współdziałania.

W ocenie rehabilitacji zawodowej – ocenie podlegał stopień opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia w tym: umiejętność przestrzegania czasu i dyscypliny pracy, przestrzegania zasad BHP, regulaminów, instrukcji, wykonywania poleceń, dbałości o powierzone materiały i narzędzia, zaangażowanie i odpowiedzialność za jakość wykonanej pracy, obowiązkowość i punktualność, organizacja miejsca pracy, dbałość o czystość i higienę miejsca pracy, stopień motywacji do pracy.

Rehabilitacja zawodowa

■ Spadek poziomu umiejętności ■ Ten sam poziom umiejętności □ Wzrost poziomu umiejętności

Rehabilitacja zawodowa

W zakresie rozwoju kompetencji zawodowych wzrost nastąpił u 24 osób. W sferze sprawności psychofizycznej 9 uczestników poprawiło swoją percepcję wzrokową i słuchową, orientację kierunków i przestrzenną, wzrósł u nich poziom pamięci i uwagi. Wzrost umiejętności zawodowych nastąpił u 12 osób, które nauczyły się korzystać z instrukcji, w prawidłowy sposób wykorzystywać i dobierać materiał do zadania, właściwie posługiwać się narzędziami podczas wykonywania określonej pracy. Część z nich poprawnie dobiera technikę do czynności, utrzymuje i rozumie znaczenie porządku w miejscu pracy. Istotnym czynnikiem rehabilitacji zawodowej jest motywacja do pracy, zajęć terapeutycznych, która wzrosła u 13 uczestników. Wyraźnie poprawiła się estetyka wykonania, dbałość o dokładność i staranność, wyrównał się nastrój, co było efektem zadowolenia z efektów zrealizowanego zadania, wydłużył się czas pracy, skrócił czas przerw i wzrósł poziom koncentracji na zadaniu. Kompetencje pracy poprawiły się u 14 osób, które nabyły cechy dobrego pracownika, nauczyły się samokontroli wykonywanych czynności, stały się punktualne, przestrzegały czasu przerw i pracy, potrafiły podporządkować się poleceniom i prawidłowo je zrozumieć. Nabycie tych umiejętności pozwoliło uczestnikom korzystać z nabytego doświadczenia przy nauce nowych umiejętności, wzrosło ich zainteresowanie nowymi formami terapii i rehabilitacji.

Rada Programowa Warsztatu podjęła decyzje dotyczące dalszych planowanych działań rewalidacyjnych w celu zwiększania kompetencji zawodowych uczestników w tym

- Nauka organizacji i planowania miejsca pracy.
- Trening asertywności i obrony przed stresem.
- Nauka obsługi komputera i programów komputerowych.
- Kształtowanie umiejętności społecznych niezbędnych w pracy.
- Trening dbałości o czystość i higienę miejsca pracy.
- Trening zachowań w sytuacji zmęczenia.
- Rozwój cech dobrego pracownika.
- Znajomość zasad BHP na poszczególnych etapach pracy zawodowej.
- Rozwój i nauka praktycznych umiejętności zawodowych (planowanie i organizacja miejsca pracy).
- Nauka organizacji przerw w pracy i aktywnego wykorzystania czasu wolnego.
- Symulacje rozmowy z potencjalnym pracodawcą.
- Nauka pisania CV, podania, oraz innych pism użytkowych.
- Doskonalenie umiejętności zawodowych w tym cech dobrego pracownika: poczucia obowiązku, punktualności.
- Kontrola tempa pracy.
- Kształtowanie poczucia estetyki i jakości wykonywanych przedmiotów.
- Nauka kontroli jakości wykonywanych produktów.
- Rozwój samokontroli i samooceny w zakresie wykonywanych czynności.
- Kontrola wykonywanego produktu (wizualizacja produktu finalnego i odrzucenie produktu wadliwego)
- Nabycie umiejętności planowania (przygotowania materiałów, kolejności czynności, czasu pracy).
- Kształtowanie umiejętności społecznych niezbędnych w pracy.

XII – Rozliczenie funduszy własnego i sponsorskiego

Rozliczenie funduszu własnego W.T.Z. wg stanu na dzień

31.12.2013r.

Saldo na dzień 31.12.2012r. = 4 808,91 zł

Lp.	Data	Nr dokumentu	Treść	Przychody	Rozchody
1.	12.02.2013	F-ra 203543011011	Zakup upominków na spotkanie Walentynkowe		249,68
2.	05.04.2013	KP 53	Aukcja wyrobów WTZ	1 310,00	
3.	17.05.2013	KP 74	Aukcja wyrobów WTZ	175,00	
4.	27.05.2013	KP 94	Aukcja wyrobów WTZ	70,00	
5.	05.07.2013	F-ra 0495/13/RO17	Zakup artykułów na poczęstunek dla wychowanków z okazji Dnia Dziecka		452,00
6.	18.11.2013	F 203822003881	Zakup słodczy na poczęstunek podczas jubileuszu Warsztatu w dniu 22.11.2013		758,55
7.	04.12.2013	F-ra 1/2013	Zakup upominków dla uczestników z okazji Mikołaja		269,55
8.	13.12.2013	F-ra 203839011151	Zakup słodczy dla uczestników z okazji Mikołaja		300,56
9.	23.12.2013	KP 210	Aukcja wyrobów WTZ	882,00	
			Razem	2 437,00	2 030,34
			Saldo na dzień 31.12.2012	4 808,91	
			Saldo na dzień 31.12.2013	5 215,57	

Rozliczenie funduszu sponsorskiego wg stanu na dzień

31.12.2013 r.

Saldo na dzień 31.12.2012 r. = 18 212,80 zł

Lp.	Data	Nr dokumentu	Treść	Przychody	Rozchody
1.	23.01.2013	KP 4	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
2.	23.01.2013	KP 5	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
3.	23.01.2013	KP 6	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
4.	23.01.2013	KP 7	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
5.	24.01.2013	KP 8	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
6.	24.01.2013	KP 9	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
7.	24.01.2013	KP 10	wpłata na fundusz sponsorski	20,00	

8.	25.01.2013	KP 11	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
9.	25.01.2013	KP 12	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
10.	25.01.2013	KP 13	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
11.	18.02.2013	KP 17	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
12.	18.02.2013	KP 18	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
13.	18.02.2013	KP-19	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
14.	18.02.2013	KP-20	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
15.	18.02.2013	KP-21	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
16.	27.02.2013	KP-25	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
17.	27.02.2013	KP-26	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
18.	27.02.2013	KP-27	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
19.	27.02.2013	KP-28	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
20.	27.02.2013	KP-29	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
21.	28.02.2013	KP-31	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
22.	28.02.2013	KP-32	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
23.	28.02.2013	KP-33	wpłata na fundusz sponsorski	30,00	
24.	12.03.2013	KP-36	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
25.	13.03.2013	KP-37	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
26.	13.03.2013	KP-38	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
27.	14.03.2013	KP-39	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
28.	18.03.2013	KP-41	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
29.	18.03.2013	KP-42	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
30.	22.03.2013	KP 43	wpłata na fundusz sponsorski	318,57	
31.	22.03.2013	KP-44	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
32.	25.03.2013	KP 45	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
33.	25.03.2013	KP-46	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
34.	25.03.2013	KP-47	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
35.	25.03.2013	KP-48	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
36.	02.04.2013	KP 50	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
37.	03.02.2013	KP-51	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
38.	08.04.2013	KP-54	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
39.	11.04.2013	KP-55	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
40.	11.04.2013	KP-56	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
41.	11.04.2013	KP-57	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
42.	11.04.2013	KP-58	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
43.	11.04.2013	KP-59	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
44.	16.04.2013	KP-60	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
45.	17.04.2013	KP-61	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
46.	17.04.2013	KP-62	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
47.	17.04.2013	KP-63	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
48.	02.05.2013	KP-66	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
49.	02.05.2013	KP-67	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
50.	07.05.2013	KP-69	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
51.	10.05.2013	KP-71	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
52.	10.05.2013	KP-72	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
53.	10.05.2013	F-ra 623/05/2013	Zakup tablicy i kosza Speer 506		210,00
54.	15.05.2013	KP-73	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
55.	20.05.2013	KP 75	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
56.	20.05.2013	F-ra 203640008651	Zakup termosów dzbanków 2 l		110,45
57.	23.05.2013	KP-77	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
58.	23.05.2013	KP-78	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
59.	23.05.2013	KP-79	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
60.	23.05.2013	KP-80	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	

61.	23.05.2013	KP 81	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
62.	23.05.2013	KP-82	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
63.	23.05.2013	KP- 83	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
64.	23.05.2013	KP-84	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
65.	23.05.2013	KP-85	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
66.	23.05.2013	KP-86	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
67.	23.05.2013	KP-87	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
68.	23.05.2013	KP-88	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
69.	23.05.2013	KP-89	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
70.	23.05.2013	KP-90	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
71.	23.05.2013	KP-91	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
72.	23.05.2013	KP-92	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
73.	23.05.2013	KP-93	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
74.	31.05.2013	F-ra 1056007990513	Zakup lodów dla wychowanków		72,54
75.	04.06.2013	KP-96	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
76.	10.06.2013	KP-97	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
77.	10.06.2013	KP-98	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
78.	10.06.2013	KP 99	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
79.	10.06.2013	f-ra 203655012791	Zakup taboretów		206,27
80.	10.06.2013	F-ra 160/13/00040	Zakup fotela obrotowego		399,99
81.	10.06.2013	KP-100	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
82.	13.06.2013	KP-102	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
83.	15.06.2013	F-ra 00022/2013	Zakup płyt muzycznych CD		80,00
84.	18.06.2013	KP-105	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
85.	25.06.2013	KP-106	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
86.	25.06.2013	KP 107	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
87.	26.06.2013	Rachnek 4/2013	Zakup kwiatów		50,00
88.	01.07.2013	KP-108	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
89.	02.07.2013	KP-110	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
90.	08.07.2013	KP-111	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
91.	08.07.2013	KP-112	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
92.	08.07.2013	KP-113	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
93.	11.07.2013	KP-115	wpłata na fundusz sponsorski	30,00	
94.	11.07.2013	KP-116	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
95.	11.07.2013	KP-117	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
96.	16.07.2013	KP-118	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
97.	16.07.2013	Rachunek 5/2013	Zakup kwiatów		60,00
98.	16.07.2013	f-ra 1056004340713	Zakup lodów		93,33
99.	20.08.2013	KP-121	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
100.	20.08.2013	KP-122	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
101.	20.08.2013	KP-123	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
102.	20.08.2013	KP-124	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
103.	20.08.2013	KP 125	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
104.	20.08.2013	KP-126	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
105.	20.08.2013	KP-127	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
106.	20.08.2013	KP-128	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
107.	20.08.2013	KP-129	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
108.	20.08.2013	KP -130	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
109.	22.08.2013	Dowód Wpłaty 62222	Przedpłata na Viatoll		120,00
110.	23.08.2013	F-ra 273/2013/08	Zakup napojów		88,02
111.	29.08.2013	f-ra 2511/08/2013	Zakup paliwa do samochodu		345,05
112.	09.09.2013	KP-136	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
113.	09.09.2013	KP-137	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
114.	10.09.2013	f-ra 60084050	Dofinansowanie f-ry za odkurzac		138,88
115.	10.09.2013	KP-138	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
116.	10.09.2013	KP-139	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
117.	13.09.2013	KP-142	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
118.	13.09.2013	KP-143	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
119.	16.09.2013	KP-144	wpłata na fundusz sponsorski	21,60	
120.	18.09.2013	KP-146	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	

121.	01.10.2013	KP-148	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	
122.	01.10.2013	KP-149	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	
123.	03.10.2013	KP-151	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	
124.	10.10.2013	KP-153	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	
125.	10.10.2013	KP-154	wpłata ta na fundusz sponsorski	50,00	
126.	10.10.2013	F-ra FAS/8/10/2013	Zakup balonów z nadrukiem		498,15
127.	11.10.2013	KP-156	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
128.	11.10.2013	KP-157	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
129.	30.10.2013	KP-162	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
130	30.10.2013	KP-164	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
131	30.10.2013	KP-165	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
132	30.10.2013	KP-166	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
133	08.11.2013	KP 170	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
134	08.11.2013	KP 171	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
135	08.11.2013	KP 172	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
136	13.11.2013	KP 174	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
137	13.11.2013	KP 175	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
138	13.11.2013	KP 176	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
139	13.11.2013	KP 177	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
140	13.11.2013	KP 178	wpłata na fundusz sponsorski	100,00	
141	13.11.2013	KP 179	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
142	13.11.2013	KP 180	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
143	13.11.2013	KP 181	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
144	13.11.2013	KP 182	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
145	13.11.2013	KP 183	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
146	13.11.2013	KP 184	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
147	13.11.2013	KP 185	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
148	13.11.2013	KP 186	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
149	13.11.2013	KP 187	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
150	14.11.2013	KP 188	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
151	18.11.2013	KP 189	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
152	18.11.2013	F-ra 5572/K/13	Zakup publikacji Promocja zdrowia		151,05
153	19.11.2013	f-ra 58/11/2013	Zakup talerzy		256,00
154	21.11.2013	KP-191	Wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
155	22.11.2013	Rachunek 11/2013	Zakup kwiatów		120,00
156	22.11.2013	f-ra AL4933/2009	Zakup napojów		48,33
157	27.11.2013	KP 194	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
158	03.12.2013	KP 196	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
159	03.12.2013	KP 197	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
160	03.12.2013	KP 198	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
161	12.12.2013	KP 202	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
162	12.12.2013	KP 203	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
163	12.12.2013	KP 204	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
164	12.12.2013	KP 205	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
165	17.12.2013	F-ra 130005715	f-ra za wywóz nieczystości		81,72
166	20.12.2013	KP 207	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
167	20.12.2013	KP 208	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
168	20.12.2013	KP 209	wpłata na fundusz sponsorski	50,00	
169	20.12.2013	F-ra 12471/2013/1019	Zakup słodczy na zabawę świąteczną		129,49
170	20.12.2013	f-ra 203851019361	Zakup słodczy na zabawę świąteczną		69,30
171	30.12.2013	f-ra 1056000131227001336	Zapłata częściowa za materiały do terapii zajęciowej		8,05
172	30.12.2013	f-ra 5808/07/2013	Zapłata częściowa za materiały		13,87
173	30.12.2013	f-ra 50993/0015/13	Zapłata częściowa za materiały do samochodu		4,49
174	30.12.2013	f-ra 338/13	Zapłata częściowa za mycie samochodu		0,40
175	30.12.2013	Rachunek 18/2013	Zapłata częściowa za energię		917,34
			Razem	8 520,17	4 272,72
			Saldo na dzień 31.12.2012 r.	18 212,80	
			Saldo na dzień 31.12.2013 r.	22 460,25	

XIII. Rozliczenie środków finansowych za rok 2013

1. Saldo z PFRON na dzień 31.12.2013	-
2. Zobowiązania – razem	- 2 466,04
w tym:	
- DPS Radom - energia, woda (PFRON)	- 1548,70
- DPS Radom - energia, woda (F. sponsorski)	- 917,34
Korekta funduszu wypadkowego	
3. Fundusze - razem	- 28 773,52
w tym:	
- własny	- 5 215,57
- sponsorski	- 22 460,25
- ZFŚS	- 1 097,70
4. Stan środków pieniężnych	- 31 239,56
w tym:	
- r-k bankowy bieżący	- 30 141,86
- r-k bankowy ZFŚS	- 1 097,70
- kasa	- 0,00
Środki otrzymane w 2013 roku	- 657 600,00
- z PFRON	- 591 840,00
- dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Radomia	- 62 472,00
- dofinansowanie przez Stowarzyszenie „Nadzieja”	- 3 288,00
Koszty działalności w 2013 roku	- 657 600,00
Saldo zgodne z pkt. 1 zwrot do PFRON - (korekty funduszu wypadkowego)	-
5. Należności wykazane w bilansie	
w tym:	

XIV - Zakończenie

Niepełnosprawność jest zjawiskiem społecznym, które wciąż przybiera na rozmiarach zarówno w Polsce jak i na Świecie. Obok niepełnosprawności datującej się od urodzenia, coraz więcej notuje się tej powypadkowej czy też wynikającej z dolegliwości somatycznych ujawniających się w trakcie życia. Każdy z nas tych potencjalnie dzisiaj pełnosprawnych, może na skutek choroby czy nieszczęśliwego wypadku znaleźć się po tej „drugiej stronie” i zasilić szeregi niepełnosprawnych i wtedy ich problemy staną się również naszym udziałem.

Populacja osób niepełnosprawnych poza ograniczeniami wynikającymi ze stanu zdrowia bardzo często napotyka na szereg innych barier oraz ograniczeń, które utrudniają im funkcjonowanie w społeczeństwie. W celu poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych prowadzone są działania ustawodawcze, powołujące podmioty polityki rehabilitacyjnej, skierowanej do w/w osób.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Polsce przez ponad dwadzieścia lat swojego funkcjonowania stały się znaczącymi podmiotami prowadzącymi terapię i edukację skierowaną do osób niepełnosprawnych, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i możliwościami.

Warto podkreślić, iż realizacja zadań stawianych przed tymi placówkami w ostatnich latach nie jest łatwa, biorąc pod uwagę, środki finansowe jakimi dysponują.

Na zakończenie można stwierdzić, że uczestnictwo w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej pozytywnie wpływa na naszych uczestników, zaspokajają potrzebę akceptacji, wzrasta ich poczucie własnej wartości i użyteczności. Mogą rozwijać się w sferze społecznej i odnaleźć swoje miejsce w życiu. Rehabilitacja realizowana w Warsztacie rozwija ich zainteresowania i możliwości twórcze daje im szansę na godne życie i należne miejsce w społeczeństwie.

Rok 2014 w który wkraczamy, to rok w którym wielki Polak Jan Paweł II wejdzie do grona świętych, warto więc czerpać z nieprzebranej skarbnicy Jego złotych myśli, kiedyś nasz Ojciec Święty powiedział: „Nigdy nie jest tak, żeby człowiek, czyniąc dobrze drugiemu, tylko sam był dobroczyńcą. Jest równocześnie obdarowywany tym, co ten drugi przyjmuje z miłością”.

Nasz Warsztat Terapii Zajęciowej, to miejsce w którym praca jest obdarowywaniem uczestników ale i darem z ich strony dla pracowników.

Wchodzimy w Nowy 2014r, z nadziejami na zdrowie dla całej społeczności warsztatowej i dalszy rozwój placówki.

Na tym sprawozdanie zakończono.

Załączniki:

1. sprawozdanie bilansowe

2.Otrzymują:
1.M.O.P.S.
2. a/a

BILANS JEDNOSTEK

Nazwa i miejsce jednostki		BILANS JEDNOSTEK z wyłączeniem banków i ubezpieczycieli na dzień 31.12.2013 r.			Przeznaczenie formularza * MOPS – Radom * a/a	
AKTYWA		Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
A. Majątek trwały		71 752,99		A. Kapitał (fundusz) własny	94 774,70	27 675,82
I. Wartości niematerialne i prawne				I. Kapitał (fundusz) podstawowy		
1. Koszty organizacji poniesione przy założeniu lub późniejszym rozszerzeniu spółki akcyjnej				II. Należne lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitału podstawowego (wielkość ujemna)		
2. Koszty prac rozwojowych				III. Kapitał (fundusz) zapasowy	94 774,70	27 675,82
3. Wartość firmy				1. Ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		
4. Inne wartości niematerialne i prawne				2. Tworzony ustawowo		
5. Zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych				3. Tworzony zgodnie ze statutem lub umową		
II. Rzeczowy majątek trwały		71 752,99		4. Z dopłat wspólników		
1. Grunty własne				5. Inny	94 774,70	27 675,82
2. Budynki i budowle				IV. Kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny		
3. Urządzenia techniczne i maszyny			0,00	V. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe		
4. Środki transportu		0,00	0,00	VI. Nie podzielony wynik finansowy z lat ubiegłych		
5. Pozostałe środki trwałe		71 752,99		1. Zysk (wielkość dodatnia)		
6. Inwestycje rozpoczęte				2. Strata (wielkość ujemna)		
7. Zaliczki na poczet inwestycji						
III. Finansowy majątek trwały				VII. Wynik finansowy netto roku obrotowego		
1. Udziały i akcje				1. Zysk netto (wielkość dodatnia)		
2. Papiery wartościowe				2. Strata netto (wielkość ujemna)		
3. Udzielone pożyczki długoterminowe				3. Odpisy z wyniku finansowego bieżącego roku obrotowego		
4. Inne składniki finansowego majątku trwałego						
IV. Należności długoterminowe						
B. Majątek obrotowy		28 479,76	31 239,56	B. Rezerwy		
I. Zapasy				1. Rezerwy na podatek dochodowy od osób prawnych lub osób fizycznych		
1. Materiały				2. Pozostałe rezerwy		
2. Półprodukty i produkty w toku				C. Zobowiązania długoterminowe		
3. Produkty gotowe				1. Długoterminowe pożyczki, obligacje		

			i inne papiery wartościowe		
4. Towary			2. Długoterminowe kredyty bankowe		
5. Zaliczki na poczet dostaw			3. Pozostałe zobowiązania długoterminowe		
II. Należności i roszczenia			D. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne	5 458,05	2 466,04
1. Należności z tytułu dostaw i usług			I. Zobowiązania krótkoterminowe	2 593,35	2 466,04
2. Należności z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	1 000,00		1. Pożyczki, obligacje i papiery wartościowe		
3. Należności wewnątrzzakładowe			2. Kredyty bankowe		
4. Pozostałe należności	417,20		3. Zaliczki otrzymane na poczet dostaw		
5. Należności dochodzone na drodze sądowej			4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2593,35	2 466,04
III. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu			5. Zobowiązania wekslowe		
1. Udziały lub akcje własne do zbycia			6. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych		
2. Inne papiery wartościowe			7. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		
			8. Zobowiązania wewnątrzzakładowe		
			9. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe		
IV. Środki pieniężne	27 062,56	31 239,56	II. Fundusze specjalne	2 864,70	1 097,70
1. Środki pieniężne w kasie	0,00	0,00			
2. Środki pieniężne w banku	27 062,56	31 239,56			
3. Inne środki pieniężne (weksle, czeki obce itp.)					
C. Rozliczenia międzyokresowe			E. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów		
1. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów			1. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe			2. Przychody przyszłych okresów		
Suma aktywów	100 232,75	31 239,56	Suma pasywów	100 232,75	31 239,56

27.02.2014r.

Data

Podpis Prezesa Stowarzyszenia

27.02.2014r.

Data

Podpis Kierownika Jednostki

27.02.2014r.

Podpis osoby której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych